

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja õppekava

Heli Esko

**KLASSIJUHATAJATE JA NOORSOOTÖÖTAJATE
TÖÖÜLESANNETE KOKKULANGEVUSED**

Lõputöö

Juhendaja: Tiia Pedastsaar, PhD, emeriitdtsent

Kaitsmisele lubatud:

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2016

SISUKORD

SISUKORD.....	2
SISSEJUHATUS.....	3
1. KLASSIJUHATAJA KOHUSTUSED ÜLDHARIDUSKOO LIS.....	5
1.1. Klassijuhataja tööd reguleerivad dokumendid	5
1.2. Klassijuhataja tööülesanded koolis.....	6
2. NOOROOSTÖÖ OLEMUS JA TEGEVUSVALDKONNAD	10
2.1. Noorsootööd reguleerivad dokumendid	10
2.2. Noorsootöös olevad struktuurid	11
2.3. Noorsootöötaja tööülesanded	12
3. KLASSIJUHATAJA JA NOORSOOTÖÖTAJA ÜHISES VÕRGUSTIKUS	15
4. KLASSIJUHATAJATE JA NOORSOOTÖÖTAJATE TÖÖÜLESANNETE KOKKULANGEVUSED ÜHE LINNA KOOLIDE KLASSIJUHATAJATE HINNANGUTEL.....	19
4.1. Uurimise eesmärk ja metoodika	19
4.2. Uurimistulemused ja interpretatsioon.....	20
4.2.1. Uuritavate taustandmed	21
4.2.2. Klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja tööülesannetest	21
4.2.3. Klassijuhatajate ja noorsootöötajate tegevuste kokkuhaakumised.....	25
4.2.4. Klassijuhatajate ja noorsootöötajate tegelikust koostööst	30
4.3. Tulemuste tõlgendamine ja järeldused	33
KOKKUVÕTE.....	36
KASUTATUD ALLIKAD.....	38
LISAD	42
Lisa 1. Haapsalu Põhikooli klassijuhataja ametijuhend	42
Lisa 2. Uurimuse küsimustik	46
SUMMARY	51
LIHTLITSENTS	53

SISSEJUHATUS

Laps alustab oma kooliteed 1.klassis ning mida klass edasi seda enam ümbritseb õpilast järjest suurem hulk inimesi, kes noore arengut suunavad. Need on erinevad õpetajad ja koolitöötajad, ringijuhid, treenerid, pilliõpetajad jne. Tegelikult kõik mainitud töötajad toetavad ÜRO lapse õiguse konventsiooni, milles on kirjas: "Igal lapsel on õigus koolis käia, õppida ja teadmisi saada. On tähtis, et igaüks saaks koolis julgustust ja toetust oma võimete ja oskuste arendamiseks" (Lastekaitse Liit, *s.a.*).

Nii täidab õpetaja koolis lisaks uute teadmiste ja oskuste õpetamisele ka noore suunaja, julgustaja ja tema võimete arendaja rolli. Põhikooli riiklikus õppekavas on välja toodud hulk üldpädevusi, mille peamine eesmärk on õpilase suutlikkuse toetamine toimetulemiseks mingil tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ning paindlikult. Neid pädevusi kujundatakse läbi ainetundide, tunni- ja kooliväliste tegevuste kaudu kõigi õpetajate ja lapsevanematega koostöös. (Põhikooli riiklik õppekava, 2014)

Kuigi põhikooli riiklikus õppekavas on välja toodud, et üldpädevusi kujundatakse ainetundides, siis paljuski on nende teemade puudutamine antud klassijuhataja pädevusse läbi ametijuhendi. Klassijuhatajatel on koolis õpilaste pädevuste ja sotsiaalse arengu suunaja roll. Ta on õpilaste jälgija, suunaja, juhendaja ning toetaja. Nende ülesannete edukaks täitmiseks on oluline koostöövõrgustiku olemasolu tähtsuse mõistmine. (Kukk & Sitska, 2003)

Kui õpilase arengut jälgib ja suunab esmalt klassijuhataja, siis hiljem puutub noorega kokku noorsootöötaja, olgu ta siis huvi- või ringijuht, treener, laagrikasvataja, noorte infotöötaja, noorsootöötaja või huvikooli õpetaja - kõik nad on noorsootöötajad (Beilman 2010, lk 123-136), kes lähtuvad oma töös noorsootöö põhimõtetest ja rakendavad erinevaid tegevusi, meetodeid sõltuvalt eesmärgist, sihtgrupist, noorsootöö teostamise kohast ja situatsioonist (Noorsootöötaja kutsestandardid, 2015).

Samuti on ka noorsootöötaja ülesanneteks noore sotsiaalse arengu ja ettevõtlikkuse toetamine ning suunamine - kõik see, mis kujundab noore inimese arengut. Tihti on noorsootöötaja oma valdkonna professionaal, näiteks karjäärinõustaja või noorte infospetsialist Rajaleidja Keskuses.

Kõrvutades omavahel siin toodud klassijuhataja ja noorsootöötaja tegevusi, tundub, et neis on paljuski ühist. Mõlema eesmärk on noore arengu suunamine, küll erinevates olukordades ning keskkondades. Teadaolevalt ei ole uuritud sellise koostöö teemat klassijuhataja vaatenurgast, s.t. kas ja kus klassijuhatajad puutuvad kokku noorsootöötajate tegevusväljaga.

Eelöeldust tuleneb käesoleva töö **uurimusprobleem**: kuivõrd teadvustavad klassijuhatajad oma ja noorsootöötajate tööülesannete ja tegevuste sarnasust.

Lõputöö **eesmärk** on välja selgitada 6.-9. klasside klassijuhatajate tööülesannete kattuvused noorsootöötaja kohustustega ja nende osapoolte omavahelised koostöö võimalused ja tegelikkus.

Lõputöö **uurimisküsimusteks** on:

1. Millised on klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja ülesannetest?
2. Milliseid kokkulangevusi näevad klassijuhatajad oma tegevuses noorsootöötajatega?
3. Kuivõrd ja millistes valdkondades teevad klassijuhatajad koostööd noorsootöötajatega?

Eesmärgi saavutamiseks ja uurimisküsimustele vastamiseks olen analüüsinud teemakohast materjali ning välja töötanud uurimuse metoodika. Lisaks olen läbi viinud ühe linna koolide 6.-9.klasside klassijuhatajate seas kirjaliku küsitluse, millele järgnes andmete analüüs ning tulemuste väljaselgitamine.

Antud lõputöö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis keskendun klassijuhatajale ning tema kohustustele üldhariduskoolis, teises keskendun noorsootöötajate tegevusele. Kolmandas osas toon välja klassijuhataja ning noorsootöötaja tööülesannete kokkulangevused toetudes kahele esimesele peatükile. Töö empiirilises osas käsitlen andmete kogumise meetodi välja töötamist, andmete kogumist ning esitan tulemused.

1. KLASSIJUHATAJA KOHUSTUSED ÜLDHARIDUSKOOLIS

1.1. Klassijuhataja tööd reguleerivad dokumendid

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS, 2010) järgi on: "õpetaja põhiülesanne toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimetekohast õpiteed". Klassijuhtaja omab ülevaadet oma õpilaste eripäradest ning ta oskab kõige paremini suunata ja toetada õpilast tema arengus. Tegelikult täidab ta kooli ülesandeid, viies läbi need klassis ja kohandades neid vastavalt sihtgrupi arengutasemele ja õpilaste eripäradele (Kera 2005, lk 14).

Koolis toimuv õppetöö on sätestatud mitmete dokumentidega. Klassijuhataja töö on üks õpetaja ülesannetest, mistõttu ei saa seda reguleerida ühtselt kehtiva ametijuhendiga. Küll aga teevad seda koolisisesed dokumendid nagu õppekava, arengukava ning kodukord. (Rohtma 2004, lk 11)

Ametijuhend ei ole Eestis kohustuslik, küll aga näeb seadus ette, et töötaja (õpetaja) ülesanded peavad olema kirjeldatud töölepingus. Üldjuhul on klassijuhataja täpsemad kohustused, mis lähtuvad konkreetse kooli keskkonnast, ametijuhendis töölepingu lisana. (Jõgi 2016) Käesolevas peatükis toon näiteid ka klassijuhatajate ametijuhenditest, sh toetudes Saaremaa Ühisgümnaasiumi, Viljandi Jakobsoni Kooli, Räpina Ühisgümnaasiumi, Kivi-Vigala Põhikooli ja Haapsalu Põhikooli (vt lisa 1) klassijuhatajate ametijuhenditele, mis on vajadusel nähtavad vastavate koolide kodulehtedel.

Ametijuhendites on üldjuhul välja toodud erinevate ülesannete plokid. Lisaks asjaajamisele, informatsiooni vahendamisele, kooli esindamisele on öeldud, et klassijuhataja tegeleb õppe- ja kasvatustöö juhtimisega, juhendamise ja nõustamisega. Kõik nimetatud ülesanded omavad koordineerivat ülesannet ning eeldust, et klassijuhataja on selle keskpunktiks.

Igaks õppeaastaks peavad klassijuhatajad koostama klassi töökava, mille tegemisel nad lähtuvad riikliku õppekava üldpädevustest. Nad ei vali sealt välja endale sobivaid, vaid tegelevad kõigi 8 üldpädevusega, sest nii arvestatakse iga õpilase eripäraga. (Lõuna 2003, lk 36) Lisaks üldpädevustele lähtub õpetaja töökava koostades ka oma ametijuhendist, kooliarengu- ja töökavast. Nii näiteks tuuakse Haapsalu Põhikooli ametijuhendis välja, et töökavas peavad kajastuma klassijuhataja tunni teemad, ühisüritused ning eelmise õppeaasta analüüs (Lisa 1).

1.2. Klassijuhataja tööülesanded koolis

Klassijuhatajal on üldhariduskoolis mitmeid ülesanded. Rohtma (2004, lk 24) liigitab nad järgmiselt neljaks valdkonnaks, millest igaal on oma funktsioon:

- 1) klassi arengu suunaja,
- 2) vaateleja/analüüsija,
- 3) õpikeskkonna kujundaja,
- 4) administratiivtöötaja.

Kera (2005, lk 14) toob välja, et nende tegevusvaldkondade eesmärk on aga õpilaste isiksuse arendamine.

Klassijuhataja on kogu klassi ja õpilase arengu suunaja. Nii kinnitab Kera (2005, lk 16), et klassijuhataja ülesanne on "iga üksiku õpilase arengu suunamine klassis". Areng ühendab õpilase inimeseks saamist, mis avaldub tema sotsiaalses küpsuses. Selle näitajateks on aga inimese kompetentsus, toimetulek, st pädevused (sealsamas, lk 16). Seetõttu ongi oluline pöörata tähelepanu õpilaste eneseteadlikkusele, sotsiaalsele ja emotsionaalsele arengule. Siinkohal võivad olla tegevusteks nii väärtustepüramiidi loomine, rollimängud, sotsiaalteater jm. (Sutrop & Randma 2013)

Klassi ning õpilase arengu suunajana on õpetaja üheks töömeetoditeks nii arenguvestlused kui ka klassijuhataja tunnid. Need on ajahetked, mil õpetaja õpib noori tundma, samas saab neid enam suunata ja julgustada. (Rohtma 2004, lk 24) Nii on klassijuhataja lisaks klassi arengu suunajana ka õpilaste nõustaja ning ühiste seisukohtade kujundaja, nii iga õpilase kui ka terve klassi puhul. (Pedastsaar & Parts 2006, lk 114) Siinkohal toetab klassijuhataja oma tegevusega põhikooli

riikliku õppekava üldkompetentsuste saavutamist nagu kultuuri- ja väärtus-, suhtlus- ning enesemääratluspädevused (Põhikooli riiklik õppekava, 2014).

Klassijuhataja kujundab õpilaste tõekspidamisi, selgitab välja huvid ning suunab nende edasiarendamist. Selleks, et aga selgitada välja õpilaste vajadusi ja huve, peab õpetaja oma klassi tundma õppima. Teisalt aga on oluline turvalise õpikeskkonna ja sõbralike koostöösuhete loomine. Nende tegevuste toetamiseks on näiteks Haapsalu Põhikoolis ette nähtud tunnivälise tegevuste organiseerimine (Lisa 1) ning Kivi-Vigala Põhikoolis aga tutvustab õpetaja näiteks klassile ühiskondlikut kasulikku tööd.

Üheks üldpädevuseks õppekavas on sotsiaalne- ja kodanikupädevus, kus õpilasel on "suutlikkus ennast teostada ning toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna" (Põhikooli riiklik õppekava, 2014). Seetõttu ongi klassijuhataja üheks ülesandeks kujundada kasvukeskkonda, kus iga õpilane leiab endale tegevust. Võttes osa tegevusest, arenevad ja kujunevad õpilaste sotsiaalsed oskused. (Kera, lk 17) Edukas klassijuhataja töö nõuab eeldust ja õpetaja enda suhtumist, et kõik lapsed on head - nii liigub ka õpilase enda käitumine paremuse poole, mil temas leitakse positiivseid külgi (Sutrop & Randma 2013).

Suunamise aluseks on õpilaste ja klassis toimuvate protsesside vaatlemine ja jälgimine. Selleks peab klassijuhataja jälgima, klassi hõivatust, kas ja kuidas on, õpilased tunni ning tunnivälise tegevusega seotud. Siit tuleneb ka ülesanne õpetada õpilasi ise oma tegevust organiseerima ja planeerima. Alustades sellega 1.-2.klassis, toetab ta õpilaste oskusi ning klassi ise toime tulemist, millega kollektiiv kasvab järjest iseseisvamaks. (Kera 2005, lk 15-16) Siinkohal kasvatab klassijuhataja suunamise ja toetamisega ettevõtlikkuspädevust, kus õpilased suudavad oma ideid ellu viia (Põhikooli riiklik õppekava, 2014).

Siiski ei piisa kõigest märkamisest, sellele peab järgnema reaktsioon. Kindlasti ei ole igas olukorras sekkumine oluline, sest nii võtab õpetaja ära õpilastelt vastutuse. Paljudel juhtudel ongi rohkem kasu kui klassijuhataja oma aktiivse kuulamise ning küsimustega aitab õpilasel jõuda selgusele tema vajadustes, hoiakutes ja valikutest. (Sutrop & Randma 2013)

Klassijuhataja suuremaks töövaldkonnaks on ka õpikeskkonna kujundamine. Tema roll on suunata õpilaste pädevusi ning sotsiaalset arengut. Nii ta loob keskkonna, kus igal õpilasel on võimalus võtta roll ning läbi selle arendada oma sotsiaalseid oskusi - vastutada, otsustada, osata

töötada koos. (Kukk & Sitska 2003, lk 9) Õpikeskkonna kujundajana teevad suure töö ära aineõpetajad, kuid siinkohal saab klassijuhataja olla see, kes aitab luua üksteist toetavaid töösuhteid (Rohtma 2004, lk 25). Oluline on lähtuda selle ülesande puhul õpipädevusest, mis on üks õppekava üldpädevusi. Siin tuuakse välja, et õpilasel on "suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet" (Põhikooli riiklik õppekava, 2014). Klassijuhataja saab oma töösse kaasata noortekeskusi, huvikoole, Rajaleidja keskusei jt asutusi.

Klassijuhataja on kui kommunikatsioonijuht, kelle ülesanne on korraldada õpilaste omavahelist suhtlemist. Lisaks on ta ka side õpilaste ja õpetajate, vanemate ja kooli, vanemate ja õpilaste vahel. (Sutrop & Randma 2013) Kokkuvõttes ongi klassijuhataja üks olulisemaid rolle olla suhtekorraldaja kooli kui organisatsiooni ning õpilaste, lapsevanemate vahel (Pedastsaar & Parts 2006, lk 114).

Sutrop ja Randma (2013) toovad välja, et kõige suuremat tööd suhete loomisel peab tegema vanematega. Neid on üldjuhul keerulisem kommunikatiivsete tegevustega juhtida ning seetõttu kipuvad klassijuhatajad nende juhtimise vajalikkust alahindama. Tihti kaasatakse neid informatsiooni valdamisse, kuid kõige olulisem on neid suunata õppeprotsessi juhtimisse.

Suhtlusvahenditest klassijuhataja ja lapsevanemate puhul on kõige traditsioonilisem lastevanemate koosolek, mis omakorda peaks tänasel päeval kandma pigem arutelu ja kaasa rääkimise võimalust. Korralduslikku infot aga saab edastada elektrooniliselt või paberkandjal. Viimast võimaldab e-kool, mis on personaalne ning ei soodusta arutelu, küll aga teavitab ja annab tagasisidet. (Sutrop & Randma 2013)

Lisaks peab klassijuhataja suhtlema ka enda ja õpilase kõrval olevate inimestega. Nii ongi koolis palju erinevaid suhtekombinatsioone ning klassijuhataja peaks olema neis kesksel kohal. Olenevalt kooli suuruselt on selles ka erinev hulk tugispetsialiste - psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog, logopeed, kooliarst, noortejuht, huvijuht, abiõpetaja jne. (Sutrop & Randma 2013)

Kokkuvõttes saab järeldada, et klassijuhataja on see, kes oma töös klassiga puudutab sügavamalt ja konkreetsemalt enamikke põhikooli riiklikku õppekava üldpädevusi. Tema ülesanne on õpilast motiveerida, toetada tema sotsiaalsete oskuste arendamist ning kanda suunavat rolli. Tema töös

olevad ülesanded ei lõppe tundidega, vaid saavad alguse vahetundides ning lõppevad klassi ühistegevustega nii koolis kui ka väljaspool kooli.

2. NOOROOSTÖÖ OLEMUS JA TEGEVUSVALDKONNAD

2.1. Noorsootööd reguleerivad dokumendid

Noorsootöö seaduse (2015) põhjal on noorsootöö „tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgsaks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemehariduse- ja tööväliselt tegutseda”.

Selle seaduse kohaselt (Noorsootöö seadus, 2015) lähtutakse noorsootöö korraldamisel järgmistest põhimõtetest:

- 1) noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
- 2) tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;
- 3) noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
- 4) noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
- 5) noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

Rannala toob välja Noorsootöö õpiku peatükis „Noorsootöö kohalikus omavalitsuses“ (2013, lk 158), et: „Noorsootöö korraldamine on nii kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega kui ka noorsootöö seadusega pandud põhiliselt kohaliku omavalitsuse õlule“. Nii reguleerib kohalikus omavalitsuses noorsootöö korraldamist noorsootöö seadus kui ka kohaliku omavalitsuse korralduse seadus.

Lisaks noorsootöö seadusele on välja töötatud ka "Noortevaldkonna arengukava 2014-2020", mille üldeesmärgiks on, et "noorel on avarad võimalused arenguks ja eneseteostuseks, mis toetab sidusa ja loova ühiskonna kujunemist" (Noortevaldkonna arengukava 2014-2020. 2013, lk 7).

Noortevaldkonna arengukava on üks osa noortepoliitikast. Noortepoliitika on osa laiemast noortevaldkonnast, milles tegutseb noorsootöö-, sotsiaal-, tööhõive-, tervise-, kultuuri-, pere- ja kuriteoennetuspoliitika. Praegusel hetkel on noortevaldkonna arengukava üks peamisi sihte noorsootöö arendamisel Eestis. Lisaks üleval väljatoodud eesmärgile on olulised põhimõtted nagu noore käsitus tervikuna, noorte kaasamine ja koosmõju saavutamine. (Noortepoliitika *s.a.*)

Niisamuti on olemas lisaks mainitule ka erinevad seadused, millest noorsootöö korraldamisel lähtutakse. Eesti Noorsootöö Keskus toob oma kodulehel välja veel näiteks huvikooli-, alaealiste mõjutusvahendite-, töötervishoiu- ja tööhutus- jm seadused (Noortevaldkonna alusdokumendid *s.a.*), mis reguleerivad täpsemalt ning spetsiifilisemalt konkreetse noorsootöö struktuure.

2.2. Noorsootöös olevad struktuurid

Noorsootööd saab korraldada ning läbi viia erinevates keskkondades ja erinevate tegevustega. Tegelikult saabki noorsootöökäsi pidada kõikvõimalikke tegevusi - oluline on see, et need oleksid kooskõlas noorsootöö seadusega, riiklikult kehtestatud eesmärkide ja kutse-etiikaga (Schlümmer 2013, lk 155). Ametlikult teostabki Eestis noorsootööd 10 allolevat struktuuri (Noorsootöö *s.a.*):

- 1) noortekeskus - tegevust korraldab kohalik omavalitsus. Enamik Eestis tegutsevatest noortekeskustest rakendavad avatud noorsootöö meetodit;
- 2) huvikool - haridusasutus, mis loob huvihariduse omandamise ja isiksuse mitmekülgse arengu võimalused huvihariduse valdkonnas. Asutuse tööd reguleerivad huvikooli seadus ja huviharidusstandard;
- 3) noorteühing - mittetulunduslik organisatsioon, millest 1/3 on noored. Noorteühingu eesmärk on noorsootöö korraldamine ja läbiviimine;
- 4) noortemalev - töökasvatuslik projekt, milles on võimalus noortel üheaegselt töötada ning osaleda noorsootöös;
- 5) noorte püsi- ja puhkelaagrid - need kas üle või alla 60 päeva tervistavad ja arendavad puhkust pakkuvad laagrid. Nõuetele vastavaid laagreid korraldavad nii huvikoolid, noortekeskused kui ka noorteorganisatsioonid.

- 6) noorsootööühing - "mittetulundusühing, mittetulundusühingute liit või sihtasutus, mille eesmärgiks on noorsootöötajate, noorsootöösutuste või teiste noorsootöö tegijate ja korraldajate ühendamine ning nende huvide esindamine";
- 7) noorte osaluskogu - see on noorte kogu, mille eesmärk on võimaldada noortel osalemise otsustusprotsessides ning kaitsta nende huve neid puudutavates valdkondades;
- 8) teavitamis- ja nõustamiskeskus - keskus, mis on noorteinfot koguv ja töötlev. Lisaks nõustamist, teavitamist ja uuringuid piirkondlikult koordineeriv asutus;
- 9) koolinoorsootöö - see on üldharidus- ja kutsekoolides teostatav noorsootöö, mis toetab kooli õppekavade eesmärkide saavutamist, põhineb tunnivälisel tegevusel. Koolinoorsootööd korraldab ja koordineerib huvijuht ehk koolinoorsootöötaja. Lisaks temale osalevad selles töös nii õpilasesindus kui ka ringijuhid;
- 10) alaealiste komisjon - arutab vastavalt alaealise mõjutusvahendite seadusele alaealiste õigusrikkumisi ning korraldab konkreetsele alaealisele sobivat mõjutusvahendit.

Sellest järeldub, et noorsootööd korraldatakse väga erinevate ametite ja asutuste poolt. Nii saab noor noorsootöötajat leida noortekeskusest, huvi- kui ka üldhariduskoolist, suvisest laagrist kui ka mõnest projektist teavitamis- ja nõustamiskeskuses.

2.3. Noorsootöötaja tööülesanded

Eelpool tõin välja erinevad institutsioonid ja vormid, mis korraldavad noorsootööd. Küll aga ei toimi neis noorsootöö, kui puudub noorsootöötaja. Nii võib noorsootöötaja erinev roll, töökoht ning sihtgrupp varieeruda. Neid kõiki ühendab asjaolu, et nende töö lõppeesmärgiks on noore mitmekülgse arengu toetamine. Seetõttu on oluline, et noorsootöötajal oleksid olemas piisavad kompetentsid, et tulla toime erisuguste tööülesannete ja noorte vajadustega. (Beilmann 2010, lk 24)

Noorsootöötajad võivad olla nii palgalised kui ka vabatahtlikud. Nii on noorsootöötajad erineva haridus- ja kutsealase taustaga, viivad läbi erinevaid tegevusi endale omaste meetoditega. Noorsootöötaja võib olla ja tema ülesandeid saab täita nii õpetaja, sotsiaaltöötaja, psühholoog, tervishoiutöötaja jt. (Dunne jt 2014, lk 109). Seega ongi noorsootöötaja kui koondnimetus kõikidele noorsootöövaldkonnas töötavatele spetsialistidele nagu noortekeskuse töötaja,

rühmajuht, huvijuht, huvikooli õpetaja, rahvusvahelise noortevahetuse projekti grupijuht, noorteinfo töötaja, karjääri nõustaja. (Valge 2013, lk 23)

Siiski on loodud mõningad tunnused, mille põhjal liigitatakse tegevust noorsootööks - see on noorte osalemine vabatahtlikult haridus- või arengutegevustes, kus täiskasvanud teevad tööd noortega. (Dunne jt 2014, lk 109) Nii toimib näiteks avatud noorsootöö meetod, kus noortekeskustes on noortel oma vaba tahte alusel võimalus osaleda, et toetada oma aktiivsust ja toimetulekut ühiskondlikus elus. Märksõnadeks on avatus ja noorte endi vaba tahe, mis seisneb noorsootöötaja oskuslikkuses noori kaasata ning suunata neid ise tegutsema. (Mis on noortekeskus? *s.a.*).

On välja toodud, et noorsootöötaja on kui mitteformaalse õppe korraldaja. Määratletud on noorsootöötaja rollid, milleks on noorte nõustamine, asjakohaste õppimisvõimaluste väljatöötamine, noorte kaasamine kultuuridevahelise õppimise protsessi, noortepoliitika arendamine ning tegevuse eesmärgistamine ja analüüsimine. (Taylor 2007, lk 22)

2012.aastal kinnitati Hariduse Kutsenõukogu otsusega nr 9 noorsootöötaja kutsestandardid. Standardeid on kolm: 1) noorsootöötaja tase 4, 2) noorsootöötaja tase 6, 3) noorsootöötaja tase 7. Neile lisaks on võimalus taotleda ka osakutseid. (Noorsootöötaja kutsestandardid 2013, lk 4).

Noorsootöötaja kutsestandardis (2013) tuuakse välja iga taseme puhul kuus või seitse noorsootöötaja tööosa. Iga punkt koosneb, vastavalt tasemele, järjest sügavamatest ja mahukamatest ülesannetest. Alljärgnevalt toon kutsestandardist välja noorsootöötaja kuus tööosa ning üldistavad kokkuvõtted ülesannetest:

- 1) noorsootöö korraldamine - siin tuuakse välja ülesanded nagu noorte vajaduste kaardistamine, noorte kaasamine, osalusmotivatsiooni- ja harjumuste ning eesvedamise, ettevõtlikkuse toetamine, mitteformaalset õpet toetavate tegevuste kavandamine, kogetu ja saavutatu hindamine koos noortega, omaalgatuse toetamine ja võimaluste loomine nende elluviimiseks;
- 2) noorteinfo vahendamine ja noorte nõustamine - selles punktis sooritatakse noorteinfo teenuse korraldamine ning esmane nõustamine. Lisaks õpetatakse noori inforessursse kasutama, kaardistatakse noorteinfo;
- 3) administreerimine ja juhtimine - administratiivse töö tegemine, motiveerimine, projektide ja nende tegevuste planeerimine, juhtimine, teostamine, analüüs;

- 4) võrgustikutöö ja suhtlemine avalikkusega - siia alla kuulub koostöö teiste valdkondade spetsialistide, vanemate ja huvigruppidega.
- 5) turvalise keskkonna tagamine - teostatakse ennetustegevusi, hinnatakse ja maandatakse riskitegureid.
- 6) professionaalne enesearendamine - eri- ja kutsealane enesetäiendamine ning iseenda arendamine, meetodite ajakohane kasutamine.

Noorsootöötaja tase 6 ja 7 puhul tuuakse välja ka seitsmes tööülesanne, milleks on noortevaldkonna arendamine. Selle all mõeldakse näiteks sügavamalt noorte kaasamist tegevustesse ning noorteuringutega kursis olemist.

Tegelikult hõlmabki noorsootöötaja tegevus tööd mitmesuguste sihtgruppidega erinevas kontekstis ning tema tegevuste spekter on lai ja mitmekülgne. Kindlasti ei ole üksiku noorsootöötaja puhul võimalik kõrgetasemeliselt kõiki neid tööosasid läbi viia. Tegelikult saavadki noored tunda sellist noorsootööd juhul, kui erinevad rollid, võimalused ja pädevused omavad osapooled teevad tõhusat koostööd. (Enn 2013, lk 25)

Järeldusena saab välja tuua, et noorsootöötaja rolli ja tema ülesandeid saab kanda täiskasvanu, kes suunab noore arenguprotsesse. Noorsootöötajaid ühendab eesmärk toetada ja arendada noort, kuid nad tegutsevad väga erinevates keskkondades.

3. KLASSIJUHATAJA JA NOORSOOTÖÖTAJA ÜHISES VÕRGUSTIKUS

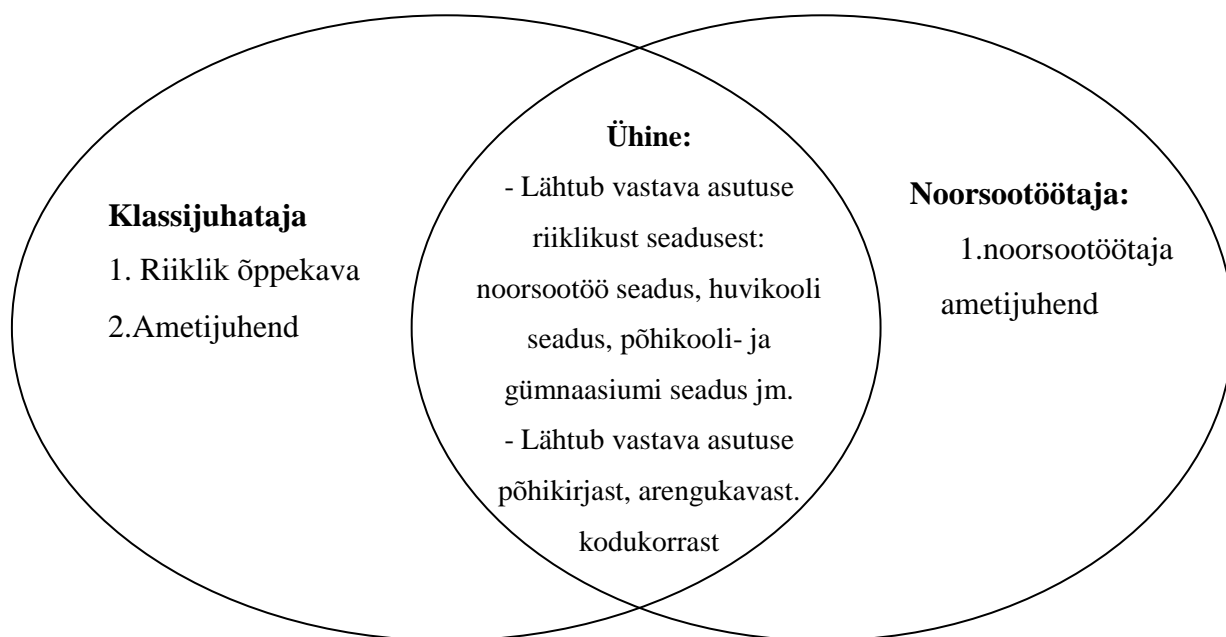
Klassijuhataja ja noorsootöötaja töötavad mõlemad noortega. Neil on ühine eesmärk arendada ja suunata noort inimest, tegeleda kasvatustööga. Need on kaks ühise eesmärgi ning sihtgrupiga ametit, mis töötavad erinevates keskkondades. Lisaks on mõlemad pädevad just oma valdkonnas. Nii ongi oluline koostöövõrgustiku loomine, sest näiteks klassijuhataja töö efektiivsus sõltub eelkõige hästi toimiva võrgustiku olemasolust, mille keskpunktiks on tema ise (Kukk & Sitska 2003, lk 9).

Võrgustikutööd saab vaadata nii laiemas kui ka kitsamas tähenduses. Laiemas tähenduses mõeldakse selle all koostööd ja info vahetamist gruppide, inimeste ja institutsioonide vahel, kellel on sarnased huvid. Kitsamas tähenduses saab selle all vaadata mõnda konkreetsest juhtumit, mille lahendamisse on kaasatud noor ja temaga kokkupuutuv sotsiaalne võrgustik. (Valge 2013, lk 254)

Hetkel on Eestis toimuvad mitmed haridusuuendused. Nii on õppekava tänapäevastatud ja loodud mitmeid programme. Need kõik aga tuginevad Haridus- ja Teadusministeeriumi Eesti elukestva õppestrateegia 2020-le, mis paneb paika Eesti kõige olulisemad hariduseesmärgid. Strateegias on kirjeldatud mitmeid tegevusi, mis hakkavad leidma aset koolikeskkondades. Nii näiteks toetatakse õpikäsitluse rakendamist toetavate koostöövormide loomist. Siinkohal on tulemuseks välja toodud, et on kujunenud õpikäsitluse rakendamist soodustavad koostöövõrgustikud. (Üldharidusprogramm 2016-2019, 2015 lk 8) Kirjeldatu aga loob tingimused koostööks.

Klassijuhataja ja noorsootöötaja tegevus on kohati sarnane, mõlemad toetavad ja arendavad noort. Neil on küll ühine eesmärk, kuid nad lähtuvad oma töös juba konkreetsetelt töökohast tulenevatest põhikirjast ja kodukorrast (Joonis 1). Klassijuhatajal ega noorsootöötajal ei ole oma

ametlikku ametijuhendit, iga tööandja on loonud selle vastavalt asutuse võimalustele ja olukorrale. Sellest tulenevad ka tihti klassijuhatajate tööülesannete eripärad ja variatiivsus.

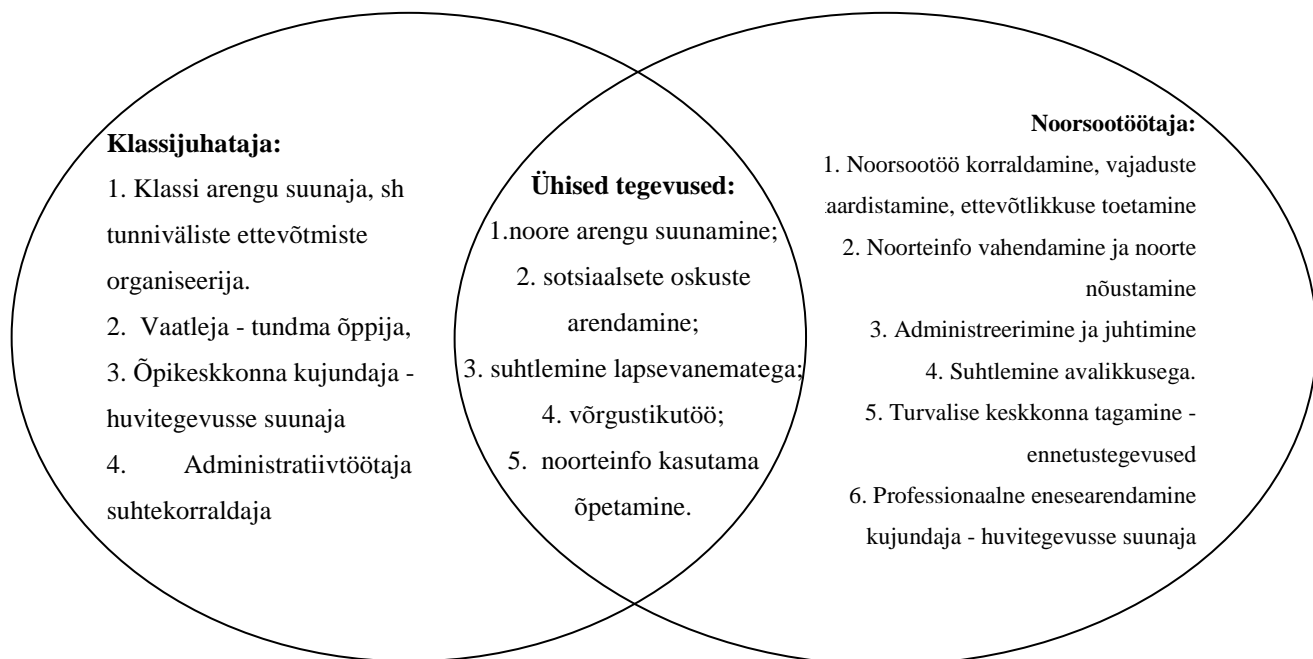

Joonis 1. Klassijuhataja ja noorsootõtaja töö lähtekohad seadustest tulenevalt

Niisamuti on seadusest lähtumine - pilliõpetaja lähtub huvikooli seadusest, õpetaja põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest. Küll aga peavad viimased lisaks jälgima ka riiklikku õppekava. Siinkohal on õppekava üldpädevuste kujundamise toetamine klassijuhataja pädevuses.

Ülesanded, mida täidab noorsootõtaja, on kirjeldatud ka klassijuhataja töökohustuste seas. Jooniselt 2 on näha, et nende mõlema prioriteet on noore arengu suunamine ja sotsiaalsete oskuste arendamine. Mõlema jaoks on oluline võrgustikutöö ning nad peavad oskama suunata noort talle vajaliku info juurde. Klassijuhataja prioriteediks õpilase isiksuse arendamise kõrval on ka klassi kui terviku kujundamine ja toimetuleku suunamine.

Siinkohal saab klassijuhataja noorsootöös pakutavat kasutada. Seda just võrgustiku loomiseks, kus koostöös klassijuhataja, noorsootõtaja jt noortega töötavate asutustega. On leidmas aset mitmed programmid, mis esmast koostööd alustada aitavad. Üheks näiteks on "Hooliv klass" pilootprojekt, mille programmis osalevat klassi vaadatakse meeskonnana, mida juhib klassijuhataja. Projekti käigus loob klassijuhataja nõuandjate ringi, kuhu kuuluvad nt huvijuht, sotsiaalpedagoog, psühholoog, noortekeskuse- või noorteühingu noorsootõtaja. (Leikop 2015)

Joonis 2. Klassijuhataja ja noorsootõtaja ülesanded

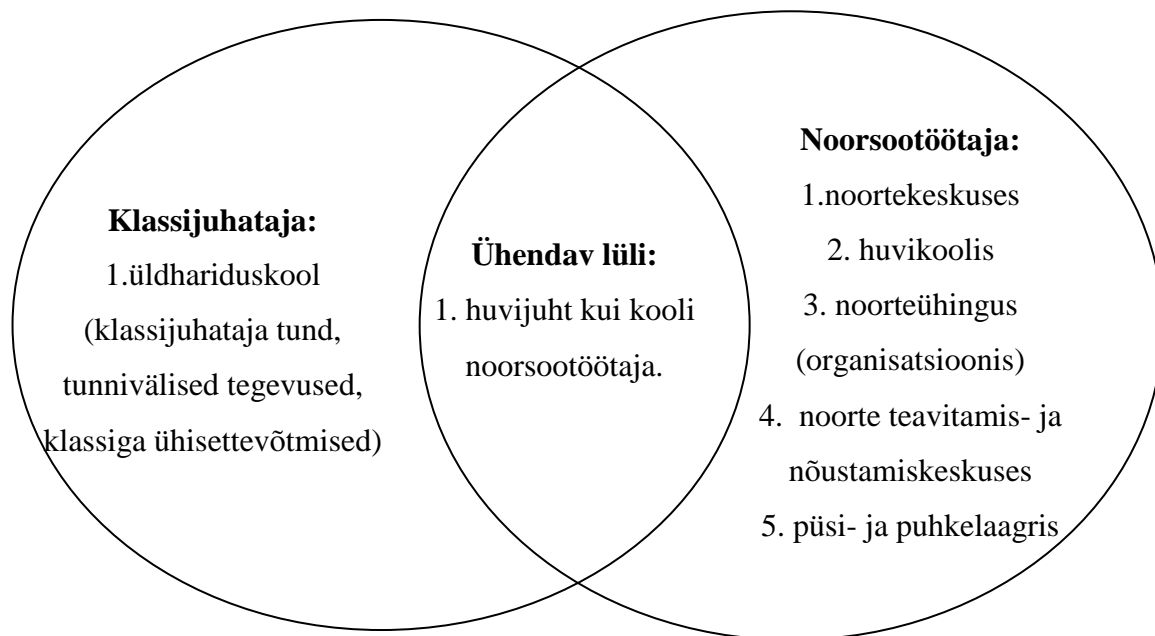
Sarnane näide on ka programm "Innustavad teod kooliraskustes noortele", kus toimus noortekeskuse ja koolivaheline koostöö. Noorsootõtajad kohtusid klassijuhatajaga, kellega koostöös loodi klassile sobiv programm. Kohtumiste tulemuseks tõid klassijuhatajad välja, et paranes õpilaste koostöö ja suurenes klassisisene hoolivus. (Kannelmäe-Greets 2014)

Siit saab järeldada, et on loodud mitmeid koostööl põhinevaid programme, mis toetavad klassi toimetulemist ühtse meeskonnana ning arendavad õpilaste sotsiaalseid oskuseid. Klassijuhataja saab sealhulgas klassi tundma õppida ning lisaks organiseerida õpieesmärgil tunniväliseid ettevõtmisi. Noorsootõtaja aga saab kontakti noortega ning tutvustada noortekeskuses/asutustes olevaid võimalusi.

Tihti aga võib koostööd teha ka väiksemas mastaabis. Kõrvutades omavahel lisaks klassijuhataja ja noorsootõtaja tegevustele ka nende tegutsemiskohad, saab välja tuua, et noorsootõtajat laiemas kontekstis saab leida väga laiast ringist.

Jooniselt 3 on näha, et sel juhul on klassijuhatajat ja noorsootõtajat ühendav lüli huvijuht, kes on klassijuhatajale kooli ning noorsootöö kontekstis kõige lähemal. Noorteinfo- ja nõustamiskeskuste teemad, milles sealsed noorsootõtajad on pädevad, on järgmised: 1) noorsootöö võimalused, 2) töö ja karjäär, 3) haridus, 4) ühiskond ja kodanik, 5) noorte osalus ja kaasamine, 6) huviharidus ja -tegevus, 7) tervis ja suhted, 8) rahvusvaheline info, 9) noorte vaba

aeg (Noorte teavitamine ja nõustamine *s.a.*). Siinkohal saab need teemad ja valdkonnad ühendada mitmete klassijuhataja kui kasvatusülesannetega õpetaja lapse ja klassi arengu suunaja ülesannetega. Õpetaja saab vastavat spetsialisti klassijuhatajatundi kutsudes või asutust klassiga külastades leida klassis olevale probleemile lahenduse või teha ennetustööd.

Joonis 3. Klassijuhataja ja noorsootõtaja tegevuskohad

Niisamuti on klassijuhatajale noorsootõtaja noorte keskest üks koostööpartnereid, sest "noorte keskus on pidevas infovahetuses muude noortega tegelevate asutuste (huvikoolid, haridus- ja kultuuriasutused jt) ja organisatsioonidega (sh noorteühingud, seltsid, seltsingud jt) noorte heaolu puudutavates küsimustes" (Paabert 2013, lk 186). Klassijuhataja saab noorsootõtajalt konkreetse ja teda puudutava info.

Kokkuvõttes saab välja tuua, et klassijuhataja ning erinevate valdkondade noorsootõtajatel on ühised tööülesanded, mille sisu ja sihtgrupp paljuski kattub. Noorsootõtajad on oma vastava ala spetsialistid (nt karjäärinõustaja Rajaleidja keskus). Klassijuhataja aineõpetajana aga peab hoomama erinevaid valdkondi üldiselt ja teadma nende esindajaid, et leida talle hetkel sobivam ja vajalikum koostööpartner. Klassijuhataja loob oma töös võrgustiku, kuhu ta peab oskama oskuslikult kaasata erinevate valdkondade esindajaid ja töötajaid.

4. KLASSIJUHATAJATE JA NOORSOOTÖÖTAJATE TÖÖÜLESANNETE KOKKULANGEVUSED ÜHE LINNA KOOLIDE KLASSIJUHATAJATE HINNANGUTEL

Käesoleva peatüki eesmärk on analüüsida uurimustulemusi, kus selgitatakse välja, millised on klassijuhatajate hinnangul kokkulangevused nende ning noorsootöötajate tööülesannetega, missugused on klassijuhataja teadmised noorsootööst ja noorsootöötajate ülesannetest ja millistes valdkondades teevad nad koostööd noorsootöötajatega. Esmalt aga käsitletakse uurimuse metoodikat ning andmete kogumise vahendit.

4.1. Uurimise eesmärk ja metoodika

Uurimuse **eesmärk** on välja selgitada 6.-9. klasside klassijuhatajate tööülesannete kattuvused noorsootöötaja kohustustega ja nende osapoolte omavahelised koostöö võimalused ja tegelikkus.

Uurimuse eesmärgi täitmiseks on sõnastatud järgmised **uurimusküsimused**:

1. Millised on klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja ülesannetest?
2. Milliseid kokkulangevusi näevad klassijuhatajad oma tegevuses noorsootöötajatega?
3. Kuivõrd ja millistes valdkondades teevad klassijuhatajad koostööd noorsootöötajatega?

Empiirilise uurimuse üldkogumina võib käsitleda üldhariduslike põhikoolide klassijuhatajaid, kes ei oma enam klassiõpetaja rolli, vaid on reeglina aineõpetajad.

Uurimuse valimi koostamisel on lähtutud ettekavatsetud valmist. Valmi moodustamisel valib uurija, lähtudes oma teadmistest, kogemustest ja eriteadmistest mõne grupi, mis on populatsiooni kõige tüüpilisemad esindaja (Õunapuu 2014, lk 143). Valimi moodustavad ühe linna kolme erineva kooli 6.-9. klasside klassijuhatajad. See konkreetne linn on valitud põhjusel, sest seal on

olemas kõik peamised noorsootöös pakutavad võimalused. Nii on linna klassijuhatajatel enam-vähem ideaalne ning võrdne keskkond, kus on võimalus näha noorsootööd, selle toimimist ning seda ka oma tegevusse kaasata.

Valimi moodustavad 32 klassijuhatajat kolmest ühe linna koolist.

Antud uurimustöö puhul on tegemist kvantitatiiv-kvalitatiivse uurimismeetodiga. Meetodi rakendamise vahendiks on originaalküsimustik (Lisa 2). Küsitluse viisin läbi ajavahemikul 14.-28. aprill 2016.

Küsimustik koosnes üheksast küsimusest, millest 2 olid avatud, 3 poolavatud ning 4 suletud lõpuga. Lisaks kasutasin küsimustikus ka Likerti-tüüpi skaalat. Küsimustik oli välja töötatud lähtuvalt uurimusküsimusest ja töö teoreetilises osas väljatoodule ning analüüsitle.

Küsimused number 1 ja 2 on taustandmete kogumiseks, millest selgub klassijuhataja hetkel juhitud klass ja tööstaaž klassijuhatamisel. Need küsimused annavad võimaluse analüüsida erinevusi uuritava nähtuse käsitlemisel seotuna klassijuhataja ameti tööstaažiga ning juhutatavate klassiastmete lõikes.

Küsimused 3 ja 4 annavad vastuseid, kas ja millisel määral klassijuhataja hindab noorsootöötaja ülesanded enda pädevusteks. Küsimus number 4 oli Likerti-tüüpi skaalal ülesehitatud, kus 1=mitte kunagi, 2=vahel, 3=tihti ja 4=igapäevaselt. Küsimused 5, 6 ja 7 annavad teadmise, kas ja kuidas klassijuhataja näeb noorsootööd ja noorsootöötaja mõistet laiemalt.

Küsimused 8 ja 9 teevad kindlaks, kas ja kuidas näeb klassijuhataja noorsootöötajat oma koostööpartnerina ning kuivõrd neil on kogemusi koostööst.

4.2. Uurimistulemused ja interpretatsioon

Uurimuse kvantitatiivseid andmed süstematiseerisin programmis MS Excel 2007. Avatud lõpuga küsimuste puhul tegin kvalitatiivset analüüsi.

4.2.1. Uuritavate taustandmed

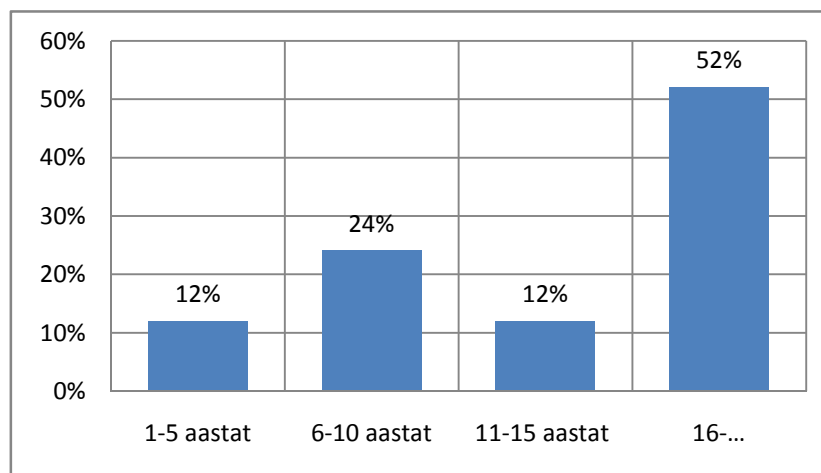
Uuringus osales 25 6.-9. klasside klassijuhatajat. Valim oli 32, seega vastas küsimustikule 78% valimist.

Uuringus osalenud klassijuhatajatest (Tabel 1) moodustasid 6. ja 8. klasside õpetajad mõlemad 20%, 7.klassi klassijuhatajad 28%. Kõige enam vastas 9. klasside klassijuhatajad moodustades vastanute arvust 32%.

Tabel 1. Uuringus osalenud klassijuhatajate juhatatavad klassid (%)

Klass	6.klass	7.klass	8.klass	9.klass
Vastanud õpetajad (%)	20	28	20	32

Vastanud õpetajatest üle poole (52%) on klassijuhataja ametit pidanud 16 aastat ja enam (Joonis 4). 1-5 aastat ning 11-15 aastat on pidanud klassijuhataja ametit 12% õpetajatest ning ligi veerand (24%) vastanutest on klassijuhatajad olnud 6-10 aastat.

Joonis 4. Uuringus osalenud õpetajate staaž klassijuhatajana

4.2.2. Klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja tööülesannetest

Klassijuhatajate teadmisi hindasin antud uuringus Noorsootöö kutsestandardis esitatud noorsootöötaja ülesannete tundmise lõikes ning palusin ankeedi täitjal identifitseerida

noorsootöötajad kui sellist. Lisaks palusin selgitada mõningaid noorsootöö alaseid mõisteid, et teada saada millised on klassijuhatajate teadmised noorsootööst. Antud mõisteid olen käsitlenud ka teoreetilises töös ning hindan neid vastavalt, milliseid märksõnu vastajad kasutavad antud mõistete määratlemisel. Kindlasti ei anna antud tulemused nii väikese valimi ja lühikese küsimustiku juures täit ja terviklikku pilti, kuid mõningaid tendentse antud sihtgrupi lõikes ehk siiski.

Siin ja edaspidi kasutan uurimistulemuste esitlemiseks ja illustreerimiseks lisaks kirjeldavale statistikale ka vastanute originaalkujul muutmata tsitaate. Tsitaat on kaldkirjas ning sellele järgneb "/" uuringus osalenu kood ning tööstaaž klassijuhatajana töötamisel. Antud alapeatükk lähtub analüüsis ankeetküsimustiku küsimustest number 5, 6 ja 7 (Lisa 2).

Esmalt pidid klassijuhatajad selgitama kolme mõistet nagu "Noortepoliitika", "Avatud noorsootöö meetod" ja "Võrgustikutöö". Mõisted on valitud noorsootöö spetsiifikast lähtuvalt, et analüüsida õpetajate teadlikkust noorsootöö sõnavarast. Antud küsimusele jättis vastamata 9 küsitletut. Kolmel korral oli tunda lisainfo otsimist ning kahel korral vastati "Ei tea". Lähtudes sellest saab analüüsimiseks võtta 25-st vastusest 11 (44%).

Mõistet "Noortepoliitika" tõlgendati kolmel korral otseselt poliitikaga ("*Noortele suunatud poliitika*"/vastaja nr 14, 6-10 aastat klassijuhataja - edaspidi /14, 6-10). Lisaks nähti selles noortele tingimuste loomist ("*Võimalused noortele tegevusteks, arenguks*"/23, 6-10) ning valdkonda, kus pannakse paika noortega seotud otsused.

Mõistele "Avatud noorsootöö meetod" oli vastajaid 9 (36%). Klassijuhatajad nägid selles noorte kaasamist, omaalgatuse toetamist ning 7-korral ka vabatahtlikkust ("*Vabatahtlikkuse alusel on noored kaasatud erinevatesse tegevustesse*"/14, 6-10). Samas ei olnud mainitud märksõnu nagu eeltingimuste mitteseadmine ning mitteformaalne õppimine.

Kolmandaks selgitasid klassijuhatajad mõistet "võrgustikutöö". Selle mõiste selgitamisel kasutati nii erinevate osapoolte ("*Erivaldkondadesse kuuluvad inimesed, kes teevad koostöö ühise eesmärgi nimel*"/15, 16-..., "*Hõlmab nii osalejaid kui nende vahelisi kontakte*"/7, 16-...) kui ka võrgustiku näiteid ("*Perekond+kool+laps+noorsootöö jne...*"/22, 1-5), "*Suhtlevad kool+vanemad+noorsootöötaja*"/23, 6-10). Lisaks toodi välja, et antud mõistet iseloomustab usaldus, järjepidevus, erinevate tugirühmade koostöö.

Küsimuses nr 5 pidid klassijuhatajad välja tooma kolm noorsootöötaja ülesannet. Antud küsimusele jättis vastamata 7 õpetajat. Klassijuhatajate arvamused süstematiseerisin lähtuvalt kuuest noorsootöötaja kutsestandardis kirjeldatud tööülesandest (vt pt 2.3).

Uuringust selgus, et klassijuhatajad tõid oma kirjeldustes välja noorsootöötaja kutsestandardis toodud ülesannetest viis (Tabel 2). Kordagi ei mainitud professionaalset enesearendamist, mida peab aineõpetaja suure tõenäosusega iseenesestmõistetavaks.

Tabel 2. Uuringus osalenud klassijuhatajate seas välja toodud noorsootöötajate ülesannete mainingute arv

Kutsestandardis väljatoodud noorsootöötaja ülesanded	Mainingute arv (n=25)
Noorsootöö korraldamine	13
Administreerimine ja juhtimine	7
Võrgustikutöö ja suhtlemine avalikkusega	7
Turvalise keskkonna tagamine	5
Professionaalne enesearendamine	0

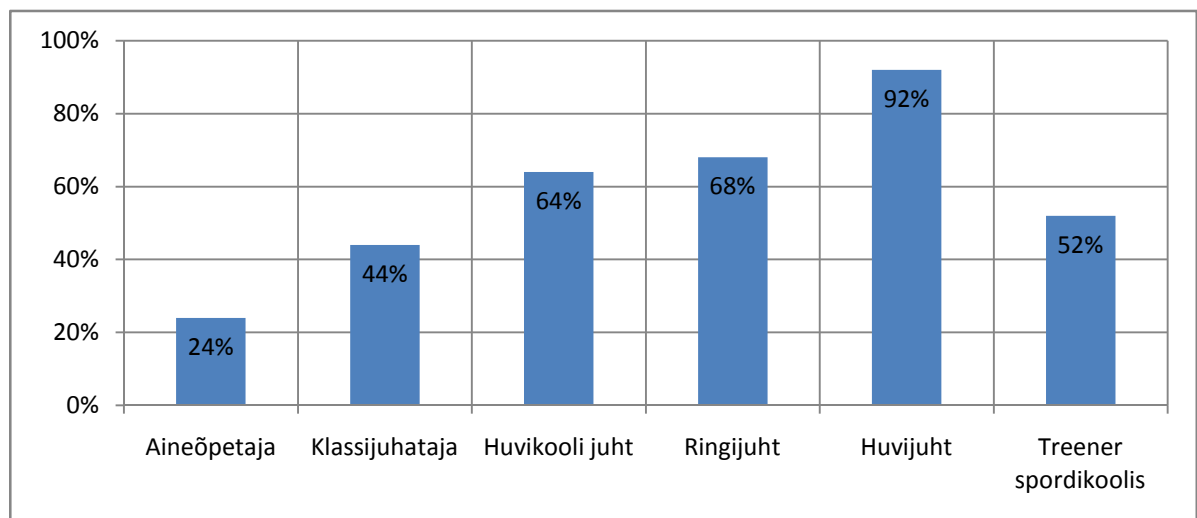
Noorsootöö korraldamise all saan liigitada vastused nagu noorte vajaduste kaardistamise (*"Väljaspool kooli noorte vajaduste välja selgitamine"*/11, 6-10) kaasamise ja omaalgatuse toetamise (*"Noorte kaasamine"*/21, 6-10) kui ka noorte arengu toetamise (*"Toetada noore arengut igakülgset vastavalt konkreetse noore vajadustele"*/13, 11-15).

Administreerimise ja juhtimise all jagunesid õpetajate vastused peaaegu pooleks. Kolm neist arvas, et noorsootöötaja töötab noortekeskuses ja on selle asutuse juht. Teisalt toodi välja motiveerimist (*"Motiveerida noori, olla eeskujuks ise"*/2, 1-5), kahel korral projektide kirjutamist ja planeerimist ning noorsootöö arengukava koostamist.

Võrgustikutöö ja suhtlemise korral tõid klassijuhatajad välja, et noorsootöötaja teeb koostööd nii noore, pedagoogide, noorteorganisatsioonidega kui ka korraldab üldiselt tugisüsteemi. Ühel korral toodi välja võrgustikutööd ning koostööd noortega.

Turvalise keskkonna loomise alla saan liigitada 5-st neljal korral vastused "Ennetustegevuste korraldamine". Toodi hulgaliselt (11 mainingut) välja ka järgmisi ülesandeid nagu noorsootöötaja tegeleb korraldamisega ("*Ürituste, matkade organiseerimine*"/21, 1-5), tunniväliste tegevuste ja nendesse suunamisega ("*Noorte suunamine tunnivälisesse tegevusse*"/12, 16-...) kui ka lastega lihtsalt koos osalemist.

Ankeedi küsimuses number 7 pidid klassijuhatajad tegema oma valiku, kes on nende hinnangul noorsootöötaja(d) (Joonis 5). Uuringust selgub, et 92% vastanutest hindas, et noorsootöötaja ametit peab huvijuht koolis. Talle järgnes ringijuht (68%) ning huvikooli juht (64%). Üle poole pidas noorsootöötajaks aga ka treenerit spordikoolis (52%). Alla poole vastanutest (44%) arvab, et nemad klassijuhatajana peavad noorsootöötaja ametit. Ligi veerand (24%) hindab ka aineõpetajale seda rolli.

Joonis 5. Noorsootöötaja ameti pidajad uuringus osalenud klassijuhatajate hinnangul

Tuginedes tulemustele saab järeldusena välja tuua, et klassijuhatajad alateadlikult teavad noorsootöötaja ülesandeid, kuid spetsiifilisi noorsootöö termineid nad ei tea. Õpetajad näevad noorsootöötajana esmalt neile lähemal asuvaid ameteid (nt huvijuht ja ringijuht) või seostavad neid otse noorsootöötajaga noortekeskuses. Klassijuhatajad ei pea ennast noorsootöötajaks.

4.2.3. Klassijuhatajate ja noorsootõtajate tegevuste kokkuhaakumised

Antud alapeatükk lähtub analüüsis ankeetküsimustiku küsimustest number 3 ja 4 (Lisa 2) mis annavad vastuse uurimusküsimusele - "Milliseid kokkulangevusi näevad klassijuhatajad oma tegevuses noorsootõtajatega?"

Klassijuhatajad said esmalt välja tuua, milliseid ülesandeid teevad tema hinnangul pigem klassijuhatajad, noorsootõtajad või mõlemad. Uurimusest selgub (Tabel 3), et õpetajad pidasid mõlema osapoole ülesanneteks enamikke välja toodud ülesandeid, st 16-st väitest 14. Küll aga arvasid nad, et vaid klassijuhataja ülesanne on "Õpikeskkonna loomine" (96%) ning "Lapsevanematega suhtlemine" (72%). Noorsootõtaja ülesanneteks peeti suuremal määral "Noorte suunamist tunnivälisesse tegevusse" (36%), "Noorte nõustamine ja vajalikku tugisüsteemi suunamine" (32%) ja "Suhtlemine huvijuhiga" (32%).

Tabel 3. Klassijuhataja ja noorsootõtaja ülesannete jaotumine uuringus osalenud klassijuhatajate hinnangul (%)

Ülesanne	Klassijuhataja ülesanne (%)	Noorsootõtaja ülesanne (%)	Mõlema ülesanne (%)
Laste arengu suunamine	28	0	72
Noore suunamine tunnivälisesse tegevusse	4	36	60
Noore sotsiaalsete oskuste arendamine	16	0	84
Õpikeskkonna loomine	96	0	4
Noore jälgimine erinevates olukordades	8	16	76
Endale koostöövõrgustiku loomine	8	8	84
Noore nõustamine ning vajalikku tugisüsteemi suunamine	20	32	48
Klassis/noorte grupis sõbralike suhete loomine	28	0	72
Suhtlemine huvijuhiga, et ühendada omavahel noored ja noorsootöös pakutavad võimalused	32	32	38
Info vahendamine õpilaste, kooli jt asutuste vahel	32	4	64
Lapsevanematega suhtlemine	72	0	28
Ennetustegevuste korraldamine	8	28	64

Õpilastega projektides osalemine	12	20	68
Noorteinfoga kursis olemine, mis on mõeldud tema sihtrühmale	4	16	80
Õpilaste juhendamine	24	4	72
Noorte vajaduste välja selgitamine	16	24	60

Süsteematiseerisin eelnevas tabelis toodud ülesandeid klassijuhataja, noorsootöötaja ja mõlema vaatenurgast, pannes 6 enam valitud tegevust pingejärjekorda. Selgub (Tabel 4), et klassijuhataja enda vaatenurgast on ülesannete märksõnad seotud esmalt kooli, õppetöö ja infoga. Tuleb välja, et noorsootöötaja ülesannetes nähakse enam varieerumist. Need on seotud info, nõustamise, suhtlemise, ennetustegevuste, projektide ja noorte vajaduste kaardistamisega. Siinkohal ilmneb sarnane tulemus ka mõlema ülesannetes, kus tegevused on seotud sotsiaalsete oskuste arendamise, info, koostöövõrgustiku, jälgimise, arengu suunamise ja noortegrupis sõbralike suhete loomisega.

Tabel 4. Ülesannete jaotumised uuringus osalenud klassijuhataja vaatenurgast (1.kohal on enam maininguid saanud ülesanne)

	Klassijuhataja ülesanded	Noorsootöötaja ülesanded	Mõlema ülesanded
1.	Õpikeskkonna loomine	Noorte suunamine tunnivälisesse tegevusse	Noorte sotsiaalsete oskuste arendamine
2.	Lapsevanematega suhtlemine	Noore nõustamine ning vajalikku tugisüsteemi suunamine	Endale koostöövõrgustiku loomine
3.	Suhtlemine huvijuhiga	Suhtlemine huvijuhiga	Noorteinfoga kursis olemine
4.	Info vahendamine õpilaste, kooli jt asutuste vahel	Ennetustegevuste korraldamine	Noorte jälgimine erinevates olukordades
5.	Lapse arengu suunamine	Noorte vajaduste välja selgitamine	Lapse arengu suunamine
6.	Klassis/noortegrupis sõbralike suhete loomine	Õpilastega projektides osalemine	Klassis/noortegrupis sõbralike suhete loomine

Küsimuses nr 4 said vastajad hinnata iseennast, arvestades seda, kui tihti ta täidab nimetatud ülesandeid. Kõige üksmeelsemalt täidavad õpetajad, valides tiheduselt "Igapäevaselt", ülesanded (Joonis 6) nagu "Klassis turvalise keskkonna loomine" (88%) "Sõbralike koostöösuhte loomine" (88%) ja "Õpikeskkonna loomine" (80%). Klassijuhatajate hinnangul ei täida nad mitte kunagi ülesannet "Noorteinfo kaardistamine" (48%).

Suur osa vastanutest täidavad vahel järgnevaid ülesandeid: "Õpilaste ettevõtlikkuse toetamine" (44%), "Õpilaste vajaduste kaardistamine" (48%), "Tunnivälise tegevuse organiseerimine" (56%), "Mitteformaalset õpet toetavate tegevuste kavandamine tunniväliseks ajaks" (56%) "Projektide planeerimine ja läbiviimine" (60%) ja "Sündmuste korraldamine" (60%).

Vastanute hinnangul on ülekaalus väited, kus valiti täitmise sagedus "Tihti" 26-st 10 ülesannet. Kõige suurema protsendiga täidetakse tihti ülesandeid nagu "Eestvedamise toetamine" (56%), "Motiveerimine omaalgatuseks" (52%), "Suhtlemine vanematega" (52%), "Omaalgatuse toetamine ja võimaluste loomine nende elluviimiseks" (56%).

Lisaks pidid klassijuhatajad tooma konkreetseid näiteid, kus ja kuidas nad on täitnud antud ülesandeid. 25-st 8 klassijuhatajat jättis antud küsimusele vastama. Kõige enam vastuseid saab liigitada noorte kaasamise alla. Klassijuhatajad tõid välja kaasatust planeerimisse, "*Õpilased on kaasatud õppetööväliste tegevuste planeerimisse*"/4, 11-15) kui ka omaalgatuse toetamist ("*Õpilaste omaalgatust toetan alati ja leian võimalusi mõtete elluviimiseks*"/22, 1-5), "*Suunan õpilaste omaalgatus, samas neid selles abistades ja nõustades. Pärast üritust on kokkuvõtte ja hinnangute tegemine. Kiitus, vahel ka kriitika*"/16, 16-...). Siinkohal toetavad õpetajad riikliku õppekava üldpädevust nagu ettevõtlikkuspädevust.

16% vastanutest tõid välja vastuseid seoses organiseerimisega. Kirjeldati klassiõhtute ning ekskursioonide korraldamist ("*Kaks korda õppeaastas organiseerin väljasõidu*"/19, 16-...), kui ka tööd projektidega ("*Esitasin KIK'i projekti. Järgmisel nädalal lähme Põõsaspea neemele*"/8, 11.-15). Tuginedes klassijuhatajate ametijuhenditele on see ka üks nende ülesandeid - organiseerida kooliväliseid sündmusi.

12% vastanutest tõid näiteid suhtlemisest, sama palju ka karjääril lähtuvalt. Suhtlemisel toodi lapsevanemate põhjal näiteid ("*Suhtlemisel lapsevanematega püüan olla aus, õiglane ja*

Joonis 6. Erinevate ülesannete täitmise tihedus uuringus osalenud klassijuhatajate endi hinnangul

heatahtlik"/10, 11.-15.), karjääris kirjeldati koostööd Rajaleidja keskusega ("Rajaleidja keskuse külastus"/10, 6-10), õppereise ("Õppekäik Astangu Reh.keskusesse, kuhu lähivad õpilased peale põhikooli edasi"/23, 6-10) kui ka info jagamist ("Edasiste õppimisvõimaluste tutvustamine"/15, 6-10).

Lisaks toodi näiteid ka õpilaste jälgimisest (*"Igapäevaselt jälgin õpilaste omavahelist suhtlemist nii tunnis kui ka vahetunnis"/12, 1-5*) kui ka klassi omavahelistest suhetest (*"Käin klassiga väga sageli matkadel, ekskursioonidel. Klassis on tänu sellele suhted paranenud, üksteist mõistetakse paremini"/2, 1-5, "Sõbralikud koostöösuhted - tunnis kui ka tunniväliselt vihjan õpilaste headele omadustele ja püüan panna neid sellistesse olukordadesse, kus teda kiisatakse-lüüakse"/7, 16-...).*

Tuginedes tulemustele ei loetud ühtegi ülesannet ainult noorsootöötaja töökohustuseks. Klassijuhatajad olid kõige enam eriarvamusel väitega "Suhtlemine huvijuhiga, et ühendada omavahel noored ja noorsootöös pakutavad võimalused", kus vastavalt pidas 32% vastanutest klassijuhataja, 32% noorsootöötaja ja 36% mõlema ülesandeks.

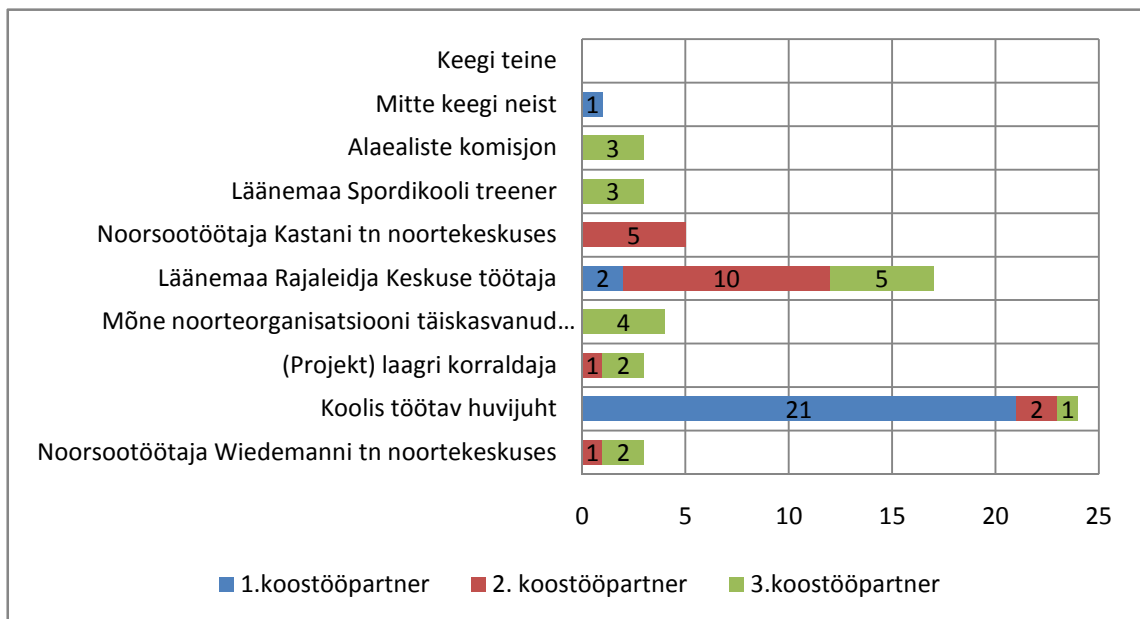
Õpetajate valikud tööülesannete jaotumises toetab ka joonises 2 (vt pt 3) väljatoodu, kus mõlema osapoole ülesanne on noore arengu suunamine, sotsiaalsete oskuste arendamine, võrgustikutöö, nõustamine ja noorteinfot kasutama õpetamine. Küll aga ei pidanud klassijuhatajad noorsootöötaja ülesandeks suhtlemist lapsevanematega, mis teoreetilises käsitluses aga on tema ülesanne.

Toetudes tulemustele saab välja tuua, et klassijuhatajad hindavad enamikke noorsootöötaja ülesandeid ka iseenda töökohustusteks, seda ilmestab tulemus, et väidetest kaks ülesannet liigitati ainult õpetaja tööülesandeks ning teised mõlema töövaldkonda. Ainult klassijuhataja ülesandeks loeti "Õpikeskkonna loomine" ja "Lapsevanematega suhtlemine". Siinkohal võib leida põhjendust jooniselt 3 (pt 3), kus klassijuhataja töökohaks on kool ning seega eeldavad õpetajad, et nende roll on õpikeskkonna loomine. Toetudes teooriale on mainitu mõlema osapoole ülesanne.

4.2.4. Klassijuhatajate ja noorsootöötajate tegelikust koostööst

Antud punkti analüüs lähtub ankeedi küsimustest number 8 ja 9 (Lisa 2) ning vastab uurimusküsimusele: "Kuivõrd ja millistes valdkondades teevad klassijuhatajad koostööd noorsootöötajatega?"

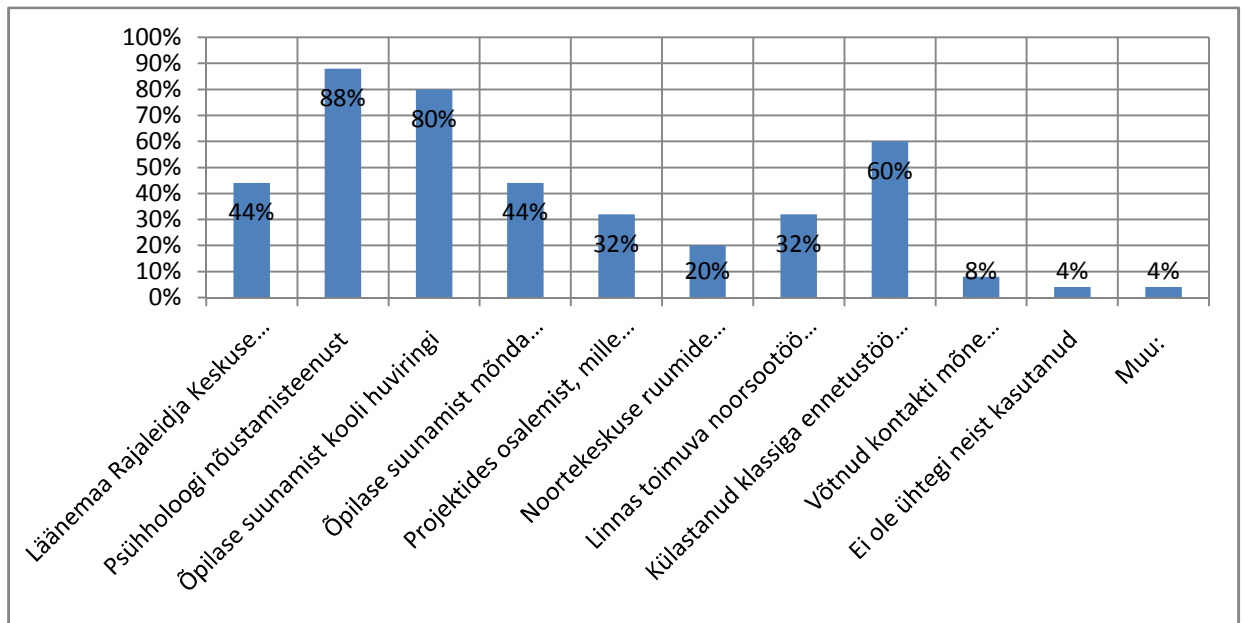
Paludes klassijuhatajatel hinnata, keda loetelust peab ta enda esimeseks kolmeks koostööpartneriks, selgus uuringust (Joonis 7), et esimesel kohal peetakse selleks koolist töötavat huvijuhti (21 vastanut). Lisaks on kahe vastanu esmaseks koostööpartneriks Läänemaa Rajaleidja Keskuse töötajad. Küll aga selgub, et Rajaleidja keskuses töötavaid spetsialiste peetakse enamjaolt teiseks koostööpartneriks (10 vastanut). Kolmandaks koostööpartneriks peetakse mõne noorteorganisatsiooni täiskasvanut (4 vastanut), Läänemaa Spordikooli treenerit (3 vastanut), alaealiste komisjoni (3 vastanut), noorsootöötajat Wiedemanni tn noortekeskuses (2 vastanut), projektlaagri korraldajat (2 vastanut). Üks vastanu ei pea mitte kedagi neist enda koostööpartneriks.

Joonis 7. Uuringus osalenud klassijuhatajate hinnangud, keda nad peavad oma olulisemateks koostööpartneriteks

Küsimustiku viimane küsimus aga selgitas välja, keda on klassijuhatajad oma töösse klassijuhatamisel kaasanud. Uuringust selgus (Joonis 8), et kõige enam kasutatakse psühholoogi teenust (88%). Siinkohal on kirjeldatud nii koolisisest ("Mulle on seni piisanud koostööst kolleegide, aineõpetajate- ja paralleelklasside juhatajatega,

juhtkonnaga, kooli psühholoogiga."/16, 16-...) kui ka kooliväliselt ("Psühholoogi nõustamisteenust väljaspool kooli"/10, 11-15), "Rajaleidja Keskus - psühholoogiline abi" /14, 6-10) nõustamisteenuse kasutamist.

Joonis 8. Linna noorsootöös pakutud võimaluste kasutamine uuringus osalenud klassijuhatajate hinnangul

80% vastanutest suunab õpilasi kooli huviringidesse. Avatud vastustes on kirjeldatud nii klassijuhataja panust huviringide populariseerimiseks ("*Huviringide põhjalik presentatsioon, et osalemine neis oleks aktiivsem*"/13, 11-15) kui ka üheskoos vanematega sobiva huviringi leidmist ("*Arenguvestlusel küsin alati, kas õpilane osaleb mõnes huvitegevuses. Kui vastus on ei, siis jagan soovitusi huviringide ja teiste võimaluste kohta*"/22, 1-5). Lisaks leiavad klassijuhatajad üheskoos õpilasega neile sobivad huviringid ("*Õpilaste suunamist kooli huviringi, koostöös õpilastega selgitanud välja temale sobiva huviringi, rääkinud selle eesmärkidest ja tegevusplaanidest huvi äratamiseks, hiljem osalemiseks*"/7, 16-...).

Kolmandana on õpetajad oma töös klassijuhatamisel külasthanud klassiga ennetustöö raames mõnda asutust (60%). Siinkohal toodi välja nii kohalikku ülikooli ("*Külasthanud Haapsalu Kolledži liikluseriala*"/12, 11-15) kui ka politseid ja päästeteenistust ("*Olen külasthanud õpilastega Päästeteameti, Politseid prefektuuri läbi projektitegevuste ja ka õpilaste silmaringi laiendamiseks*"/1, 1-5).

44% vastanutest kasutab Rajaleidja Keskuse karjääri nõustamisteenust. Toodi välja nii karjääri nõustamisteenust ("*Rajaleidja külastamine - karjäärinõustamine*"/12, 16-...) kui ka edasiõppimiste võimalustega tutvumist ("*Edasiõppimisvõimalustega tutvumine Rajaleidja keskuse kaudu*"/13, 11-15), "*Läänemaa Rajaleidja Keskuse karjääri nõustajatelt õppimisvõimalustest erivajadusega õpilastele*"/10, 11-15). Lisaks on klassijuhatajad kasutanud Rajaleidja Keskuses ka psühholoogi ja eripedagoogi nõustamisteenust ("*Rajaleidjast karjääri-, eripedagoogi ja psühholoogi nõustamisteenus*"/21, 6-10).

Koolisiseste huviringide kõrval suunab alla poole, 44% klassijuhatajatest, õpilasi huviringidesse, mis toimuvad linnas asuvates noortekeskustes või huvikoolides. Klassijuhatajad ei ole toonud konkreetseid näiteid. Välja on toodud üks vastuargument noortekeskuses toimuva kohta ("*Noortekeskuse tegevust aga ei toeta ja õpilasi sinna ei suuna*"/22, 1-5).

32% klassijuhatajatest märkis, et nad on kasutanud oma töös projektides osalemist ning uurinud lisainfot linnas toimuva noorsootöö võimaluste kohta huvijuhilt. Viimase kohta toodi ka näiteid nagu "*Huvijuht informeerib meid linnas toimuvatest üritustest, mida meie õpilased võiksid külastada*"/4, 6-10) ning "*Uurinud huvijuhilt maakondlikes projektides osalemise võimalust õpilastele*" /10, 11-15).

Alla veerandi vastanutest (20%) kasutab noortekeskuse ruume tunniväliseks tegevuseks. Mainitud on ühel korral klassiõhtu korraldamist ("*Noortekeskuse ruumi-klassiõhtu läbiviimiseks*" /21, 6-10).

Vaid 8% klassijuhatajatest on võtnud kontakti mõne asutusega, kus õpilane käib pärast tunde, et saada lisainfot õpilase arengu kohta. Siinkohal toodi üks näide: "*Linna noortekeskus - millised lapsed käivad ja kuidas nad käituvad seal*"/14, 6-10). 4% vastanutest ei kasuta ühtegi mainitud võimalust ning sama palju (4%) tõi välja "Muu" all lapsevanemad.

Järeldusena saab välja tuua selle, et klassijuhatajad teevad koostööd esmalt koolisiseste tugisüsteemiga - huvijuht, psühholoog, õpilaste suunamine koolisisestesse huviringidesse. Väljaspool kooli nad esmalt külastavad mõnda asutust ennetustöö raames või teevad

koostööd Läänemaa Rajaleidja Keskusega. Teisi linnas noorsootöö teenust osutavate asutuste ning noorsootöötajatega teevad nad koostööd väga vähesel määral.

4.3. Tulemuste tõlgendamine ja järeldused

Uurimusküsimuses "Millised on klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja ülesannetest?" soovisin teada, mil määral õpetajad teavad noorsootöö alast spetsiifikat ning kas ja kuidas nad määratlevad noorsootöötajat. Toetudes uurimustulemustele saan välja tuua, et klassijuhatajad pigem ei tea noorsootööst spetsiifikat. Seda ilmestab tulemus, kus üle poole (56%) õpetajatest jättis noorsootööstalastele mõistetele vastamata või kirjutasid "Ei tea". Kõige täpsemalt kirjeldati mõistest "Võrgustikutöö". Töö esimeses osas tõin välja võrgustikutöö kohta järgmised märksõnad nagu koostöö, info vahetamine gruppide, institutsioonide ja inimeste vahel ning probleemide lahendamine, kuhu on kaasatud noor ja teda ümbritsevad inimesed. Nii tõid ka kõik vastanud õpetajad välja, et see on koostöö, grupp kuhu kuuluvad erinevad inimesed (huvijuht, klassijuhataja, noor jne). Klassijuhatajad ei osanud kirjeldada mõistet "avatud noorsootöö meetod", seda ilmestab tulemus, et antud mõistet defineeris vaid kolmandik (36%) vastanutest.

Toetudes oma töös Dunne ja Valge määratlusele (pt 2.3), et noorsootöötaja ülesandeid saab täita nii õpetaja, huvijuht, noortekeskuse töötaja, huvikooli õpetaja, rahvusvahelise noortevahetuse projekti grupijuht, noorteinfo töötaja, karjääri nõustaja jt. Uurimusest selgub, et klassijuhatajad peavad kõige enam (92%) noorsootöötajaks koolis töötavat huvijuhti. Joonis 3 (pt 3), töö teoreetilises osas väljatoodu toetab ka antud tulemust, sest seal selgub, et noorsootöötajaid ja klassijuhatajaid ühendav lüli on huvijuht. Siit saab järeldada seda, et huvijuhil on täita oluline roll koolis laiemalt noorsootöös pakutavate võimaluste tutvustamiseks ja teavitamiseks. Üle poole vastanutest teadvustab noorsootöötajana ka ringijuhti, huvikoolijuhti ning treenerit. Samas ei hinda vastanud (56%) iseennast klassijuhatajana noorsootöötajaks. Küll aga oskavad õpetajad kirjeldada noorsootöötaja ülesandeid laiemalt. Seda ilmestab tulemus, kus kirjeldati kuuest viite noorsootöötaja kutsestandardis väljatoodud ülesannet.

Kogutud andmete põhjal saan järeldada, et vastanud klassijuhatajad ei tea eriti noorsootöö alast spetsiifilist sõnavara ning nad ei määratle iseennast noorsootöötajana. Klassijuhatajad hindavad enam noorsootöö tegijateks neid, kes on seotud huviharidusega või on konkreetselt noorsootöötaja ametinimetusega. Samas oskavad nad kirjeldada noorsootöötaja ülesandeid.

Uurimusküsimuses "Milliseid kokkulangevusi näevad klassijuhatajad oma tegevuses noorsootöötajatega?" soovisin välja selgitada, mil määral kattuvad noorsootöötaja ja klassijuhataja tööülesanded. Lisaks soovisin teada, kas ja milliseid noorsootöötaja ülesandeid täidavad klassijuhatajad. Tulemustest saab järeldada, et klassijuhatajad peavad uurimuses välja toodud noorsootöötaja ülesandeid ka enda omadeks. Nii hindasid vastanud kõik nimetatud ülesanded ülekaalukalt kas klassijuhtaja või mõlema ülesanneteks. Ainult klassijuhataja ülesanneteks peeti "Suhtlemine lapsevanematega" ning "Õpikeskkonna loomine". Viimane võib tuleneda eelmisest järeldusest, kus klassijuhatajad näevad noorsootöötajana pigem valdkondade esindajaid, kes tegelevad õpilastega tunnivälisel ajal, mis ei toimu koolikeskkonnas ning nii nad ei seosta esmalt õpikeskkonda sellesse protsessi.

Vastanud tõid välja, et uuringus mainitud ülesanded on lisaks noorsootöötajale ka klassijuhataja täita. Analüüsid antud ülesannete täitmise sagedust nende endi poolt tekib aga lahknemine. Klassijuhatajad ei kaardista enda hinnangul mitte kunagi noorteinfot, samas 48% vastanutest õpetab vahel õpilasi noorteinfot kasutama. Klassijuhataja ja noorsootöötaja mõlema ülesanne on noorte sotsiaalsete oskuste arendamine. 56% vastanutest teeb seda iga päev, samas kolmandik (32%) toetab seda sageduselt tihti ning 12% vahel.

Noore arengu suunamine on üks olulisemaid klassijuhataja ülesandeid töös klassiga. Noore arengu suunamist toetavad 64% klassijuhatajatest igapäevaselt. Seda ülesannet peeti ka mõlema osapoole ülesandeks (72%). Sealsamas kaardistavad klassijuhatajad vahel 48%-l ning mitte kunagi 24%-l õpilaste vajadusi, kuid uurivad sageduselt "Tihti" õpilaste huvisid, mil klassijuhatajate hinnangul teeb seda 48%. Samas toetudes tulemustele, toetavad klassijuhatajad 44%-l vahel õpilaste ettevõtlikkust ning 36% vastanutest hindavad vahel koostööd klassiga nende kogemusi ja saavutusi. Saan järeldada, et õpetajad toetavad

üldiselt enda hinnangul noorte arengu suunamist, kuid täpsustuste puhul, mis lähtuvad noorsootöös kasutatavatest mõistest, tekib erinevaid hinnanguid.

Kokkuvõttes saan välja tuua selle, et klassijuhataja ja noorsootöötaja kokkulangevused lähtuvad nende tööülesannetes nagu noore arengu suunamine, noorteinfo kasutama õpetamine, võrgustikutöö, sotsiaalsete oskuste arendamine. Teoreetiliselt on ka ühine punkt lapsevanematega suhtlemine, mida küll klassijuhatajad näevad vaid enda ülesandena. Samas punktid, mis enam lähtuvad/on sõnastatud noorsootöö spetsiifikast, kuid on ka klassijuhataja ülesannetes (nt ametijuhendis), on õpetajate poolt pigem harva täidetavad (nt ettevõtlikkuse toetamine, noorte vajaduste kaardistamine jne).

Uurimusküsimuses "Kuivõrd ja millistes valdkondades teevad klassijuhatajad koostööd noorsootöötajatega?" soovisin teada, millised on nende hinnangul peamised võimalused koostööks ning missuguseid variante on nad siiani oma töös kasutanud. Tulemustes saab välja tuua, et esmaseks koostööpartneriks peavad klassijuhatajad koolis töötavat huvijuhti ning teiseks Läänemaa Rajaleidja Keskuses töötavaid noorsootöötajaid. Toetudes teooriale, saan välja tuua, et koolis töötamisel on esmaseks noorsootöölase info edastajaks huvijuht. Samas selgub, et teda nähakse pigem huviringide ja koolis sündmuste planeerimisel koostööpartnerina, mitte niivõrd võimalusena saada lisainfot või teavet võimaluste kohta kohalikust noorsootööst.

Samuti ilmneb ka see, et klassijuhatajad on valmis tegema ja on teinud koostööd pigem koolisiselt - esimese koostööpartnerina nähakse huvijuhti (84%), õpilasi ollakse valmis suunama kooli huviringidesse ning koostööd tehakse koolis töötava psühholoogiga. Lisaks külastab 60% õpetajaid ennetustöö raames mõnda asutust. Teisi koostöövõimalusi noorsootöötajatega kasutatakse harvem.

Järeldusena saan välja tuua selle, et klassijuhatajate esmane partner noorsootöötajana on huvijuht. Õpilaste arendamisel ja suunamisel tehakse pigem koostööd koolisiselt ning külastatakse ennetustöö raames mõnda asutusi. Teisi koostöövõimalusi noorsootöötajatega kasutavad alla poole vastanud. Siinkohal saab seostada üleval pool välja toodut, kus õpetajad peavad enda ülesandeks õpikeskkonna loomist ning nii nad ei pruugi näha laiemalt noorsootöös ja noorsootöötaja poolt pakutud mitteformaalset õpikeskkonda.

KOKKUVÕTE

Uurimuse eesmärk oli välja selgitada 6.-9. klasside klassijuhatajate tööülesannete kattuvused noorsootöötaja kohustustega ja nende osapoolte omavahelised koostöö võimalused ja tegelikkus.

Uurimisprobleemi lahendamiseks ja eesmärgi saavutamiseks sõnastasin järgmised uurimisküsimused:

1. Millised on klassijuhatajate teadmised noorsootööst ja noorsootöötaja ülesannetest?
2. Milliseid kokkulangevusi näevad klassijuhatajad oma tegevuses noorsootöötajatega?
3. Kuivõrd ja millistes valdkondades teevad klassijuhatajad koostööd noorsootöötajatega?

Uurimusest selgub, et klassijuhatajad ei tea eriti noorsootöölalast spetsiifilist sõnavara ning nad ei määratle iseennast noorsootöötajana. Nad hindavad noorsootöötajaks kas otseselt noorsootöötajat noortekeskuses või ringide juhendajaid. Samas oskavad nad kirjeldada noorsootöötaja tööülesandeid.

Klassijuhataja ja noorsootöötaja töö peamised kokkulangevused nende tööülesannetes on noore arengu suunamine, noorteinfo kasutama õpetamine, võrgustikutöö, sotsiaalsete oskuste arendamine. Teoreetiliselt on ühiseks ülesandeks ka lapsevanematega suhtlemine, kuid seda peavad 72% vastanuist vaid klassijuhataja ülesandeks. Klassijuhatajad ei pea ennast noorsootöötajaks, küll aga täidavad vastavalt ülesande spetsiifikast lähtuvalt kas tihedamini või harvemini noorsootöötaja ülesandeid.

Klassijuhatajad on valmis tegema ja teevad koostööd esmalt koolisiselt ning näevad huvijuhti (21 vastanut 25-st) enda peamise koostööpartnerina noorsootöölalases tegevuses. Teisena külastavad klassijuhatajad ennetustöö raames mõnda asutust, enam mainitakse ka

Läänemaa Rajaleidja Keskusega koostööd. Teisi koostöö võimalusi noorsootöötajatega kasutatakse selle uuringu puhul harvem.

Antud töö raames ei saa teha põhjapanevaid järeldusi, kuna valim ning töö maht on väike ning üsnagi piiratud. Kuid tendentsina saan kokkuvõttes välja tuua, et antud linna 6.-9. klasside klassijuhatajate arusaamades on noorsootöötajate ja klassijuhatajate ühised tööülesanded noore arengu suunamine, noorteinfo kasutama õpetamine, võrgustikutöö ja sotsiaalsete oskuste arendamine. Klassijuhatajad täidavad ka spetsiifilisemaid noorsootöötaja ülesandeid, kuid sel juhul on nende täitmise osakaal ja sagedus palju väiksem. Koostöövõimalusena näevad klassijuhatajad pigem valdkondi ja inimesi, kes on neile koolis kõige lähemal, näiteks huvi- või ringijuht.

Käesolevat teemat saab edasi arendada, kui näiteks antud valdkonda noorsootöötajate vaatenurgast uurida. Analüüsides ja kõrvutades mõlema uuringu tulemusi, kui need oleksid suuremamahulisemad, saaks välja tuua konkreetsemad võimalused koostöök. See võimaldaks paremini toetada riiklikku õppekava ning osalt ka üldharidusprogrammis 2016-2019 seatud eesmärkide täitmist.

KASUTATUD ALLIKAD

Beilman, M. 2010. Noorsootöötajate tegevuse ülevaade. Rmt: Eesti noorsootöötaja, tema pädevused ja koolitusvajadused. Tartu: SA Archimedes ja Tartu Ülikool, lk 24-34.

Beilman, M. 2010. Noorsootöötajate ametirühmade iseloomustus. Rmt: Eesti noorsootöötaja, tema pädevused ja koolitusvajadused. Tartu: SA Archimedes ja Tartu Ülikool lk 123-139.

Dunne, A. & Ulicna D. & Murphy, I. & Golubeva, M. 2014. Working with young people: the value of youth work in the European Union. Brussels: ICF GHK.

Enn, Ü. 2013. Noorsootöötaja pädevusspekter. Rmt: Noorsootöö õpik. Tallinn: SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, lk 23-33.

Noortevaldkonna alusdokumendid. *sine anno.* Eesti Noorsootöö Keskus. <https://www.entk.ee/dokumendid>, (19.02.2016).

Jõgi, H. 2014. Ametijuhend - kellel ja miks? PersonaliDisain <http://personalidisain.ee/ametijuhend-kellele-ja-milleks/>, (13.04.2016).

Kannelmäe-Greets, M. 2014. Hooliv klass on koolirõõmu aluseks. <http://huvitavkool.blogspot.com.ee/2014/08/hooliv-klass-kooliroomu-aluseks.html>, (16.03.2016).

Kera, S. 2005. Kuidas elab kooliklass. Klassijuhatajast ja klassijuhtimisest. Tallinn: Kirjastus Ilo.

Kukk, I. & Sitska, S. 2003. Klassijuhataja rollid lapse arengu toetamisel. Rmt: Klassijuhataja tööst. Haridusministeerium: Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, lk 9-18.

Lastekaitse Liit. *sine anno.* Lapse õiguste konventsioon. lastekaitseliit.ee/lapseõigused/lapse-oigused/lapse-oiguste-konventsioon/ (15.04.2016).

Leikop, M. 2014. "Hooliv klass" õigustab oma nime. *Koolielu*, 01.02. <http://koolielu.ee/info/readnews/406689/hooliv-klass-oigustab-oma-nime>, (16.03.2016).

Lõuna, K. 2003. Klassijuhataja rollid lapse arengu toetamisel. Rmt: Klassijuhataja tööst. Haridusministeerium: Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, lk 36-37.

Mis on noortekeskus? *sine anno.* Avatud noorsootöö meetod. Eesti avatud noortekeskuste ühendus. <http://www.ank.ee/avaleht/index.php/mis-on-noortekeskus/56-avatud-noorsootoeoe-meetod>, (27.04.2016).

Noorsootöö. *sine anno.* Noorsootöö struktuurid. <https://www.hm.ee/et/tegevused/noortevaldkond/noorsootoo>, (13.01.2016).

Noorsootöö seadus. 2015. RT I, 2015, 33. <https://www.riigiteataja.ee/akt/NTS>, (08.03.2016).

Noorsootöötaja kutsestandardid. 2013. Tallinn. Ecoprint AS. https://www.entk.ee/sites/default/files/63933_EestiNoorsotoo_EST_2015.pdf, (17.03.2016).

Noorte teavitamine ja nõustamine. *sine anno.* Eesti Noorsootöö Keskus. <https://www.entk.ee/teavitaminenoustamine>, (20.02.2016).

Noortepoliitika. *sine anno.* Haridus- ja teadusministeerium. <https://www.hm.ee/et/tegevused/noortevaldkond/noortepoliitika>, (27.04.2016).

Noortevaldkonna alusdokumendid. *sine anno.* Eesti Noorsootöö Keskus. <https://www.entk.ee/dokumendid>, (19.02.2016).

Noortevaldkonna arengukava 2014-2020. 2013.

https://www.entk.ee/sites/default/files/arengukava%202014_2020.pdf, (13.03.2016).

Paabort, H. 2013. Noorsootöö noortekeskuses. Rmt: Noorsootöö õpik. Tallinn: SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, lk 178-193.

Pedastsaar, T. & Parts, K. 2006. Klassijuhataja roll õpilaste klassi- ja koolivälise tegevuse suunamisel 21/21.sajandil. Kog: Rahvuslik ja rahvusvaheline Eesti hariduses. Tartu: OÜ Vali Press.

Põhikooli riiklik õppekava. 2014. RT I, 29.08.2014, 20.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020>, (16.03.2016).

PGS (Põhikooli ja gümnaasiumiseadus). 2010. RT I, 14.01.2011, 1.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/111032015016?leiaKehtiv>, (16.03.2016).

Rannala, I. 2013. Noorsootöö kohalikus omavalitsuses. Rmt: Noorsootöö õpik. Tallinn: SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, lk 158-177.

Rohtma, V. 2004. Klassijuhataja. Tallinn: Kirjastus Ilo.

Schlümmer, E. 2013. Noorsootöö tegevussuunad. Rmt: Noorsootöö õpik. Tallinn: SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, lk 155-157.

Sutrop, M. & Randma, L. 2013. Klassijuhataja käsiraamat. [Veebiväljaanne] Ptk 5, 7, 8. <http://www.eetika.ee/et/vaartusarendus/projekt-opetaja-vaartuskasvatuslikud-padevused>, (05.02.2016).

Taylor, M. 2007. European Portfolio for youth leaders and youth workers. Stransbourg: Council of the European Union.

Valge, M. 2013. Noorsootöö kutseala ja Mõisted Rmt: Noorsootöö õpik. Tallinn: SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, lk 23-47 ja 248-256.

Õunapuu, L. 2014. Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes. [Veebiväljaanne] Tartu Ülikool.
http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/36419/ounapuu_kvalitatiivne.pdf, (18.03.2016).

Üldharidusprogramm 2016-2019. 2015. Õppekava ja õppekorraldus.
https://www.hm.ee/sites/default/files/lisa_6_uldharidusprogramm_2016-2019.pdf,
(16.03.2016).

LISAD

Lisa 1. Haapsalu Põhikooli klassijuhataja ametijuhend

K I N N I T A N

Anne Mahhoni
Haapsalu Põhikooli direktor

1. ÜLDOSA

1.1. Ametikoha nimetus Klassijuhataja	
1.2. Alluvus	Direktor, direktori asetäitja õppe- ja kasvatustöölal
1.3. Asendaja	Direksiooni poolt määratud pedagoog, kellega võimaluse korral klassijuhataja on enne asendust tööülesannete osas kokku leppinud või kellele annab tööülesandeid direktori asetäitja õppe- ja kasvatustöölal
1.4. Klassijuhataja nimetab ametisse ja vabastab ametist direktor oma käskkiijaga	
1.5. Klassijuhataja tööd tasustatakse vastavalt tarifikaatsioonis ja Haapsalu	

2. TEGEVUSVALDKOND

Klassijuhataja toetab iga oma klassi õpilase arengut, loob ning hoiab suhteid õpilase ja tema vanematega. Klassijuhataja teeb koostööd kõigi õpilastega kokku puutuvate inimestega ja koordineerib nende tegevust.

3. PÕHIOSKUSED

Vastutusvaldkond	Tulemus
<p>3.1. õpilase arengu ja õppeprotsessi toetamine</p>	<p>Klassijuhataja juhindub oma tegevuses:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti Vabariigi seadustest ja valitsuse määrustest; - HM normatiivdokumentidest; - riiklikust õppekavast; - direktori käskkirjadest; - direktori ja õppealajuhatajate või neid asendavate isikute korraldustest ja juhenditest; - kooli töökorralduste reeglitest <p>Klassijuhataja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jälgib ja suunab koostöös aineõpetajate ja lastevanematega õpilase isiksuse arengukulgu; - tutvustab õpilastele ja lastevanematele kooli asjaajamiskorda, traditsioone ning kooli kodukorda ja jälgib selle täitmist; - annab tagasisidet lapsevanemale lapse õpitulemuste kohta; - korraldab koostööd aineõpetaja ja lapsevanema vahel; - edastab õpilastele mõeldud teateid ja informatsiooni; - teavitab kirjalikult õpilastele ja lastevanematele suunatud õppenõukogu ja kooli juhtkonna otsustest; - edastab kooli juhtkonnale infot õpilastelt ja lastevanematelt koolielu puudutavates küsisimustes; - esitab iga õppeveerandi ja õppeaasta lõpus kokkuvõtte õpilaste edasijõudmise kohta direktori asetäitjale õppekasvatustöö alat; - hoiab pidevalt oma klassi õpilasi kursis tunniplaani muutustega; - teeb kooli juhtkonnale ettepanekuid oma klassi õpilaste tunnustamise ja karistamise kohta; - tagab konfidentsiaalsuse oma klassi õpilasi ja lastevanemaid puudutava informatsiooni suhtes; - annab informatsiooni teistele instantsidele (sotsiaaltöötajale, politseile, meediale jm.) ainult kooskõlastatult kooli juhtkonnaga.
<p>3.3. Kooli esindamine</p>	<p>Klassijuhataja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esindab kooli talle määratud klassi õpilastele ja lapsevanematele, teistele instantsidele (alaealiste komisjon, politsei, ajakirjanikud jms.) ees esindab kooli ainult direktori/õppealajuhataja suulisel või kirjalikul nõusolekul;

	<p>Ei kahjusta õpilase, lapsevanema ja aineõpetaja vahelises konfliktis kooli ja aineõpetaja mainet;</p> <ul style="list-style-type: none"> - on oma käitumisega eeskujuks õpilastele ja lastevanematele, täites ise kõik ikooli asjaajamistavasid ja käitumisnorme ning jälgib kooli tradistioone.
3.4. Dokumentatsioon	<p>Klassijuhataja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Koostab õppeaasta alguses klassijuhataja tööplaani, milles kajastuvad klassijuhataja tunni teemad, ühisüritused, eelmise aasta analüüs; - kannab klassijuhataja tunnid e-kooli; - jälgib õpilaste puudumist ja märgib põhjendused e-kooli; - dokumenteerib arenguveestlused ja vastutab nende sisu konfidentsiaalsuse eest; - väljastab õpilastele õpilaspiletid vastavalt koolis kehtestatud korrale; - täiendab õppeaasta lõpus õpinguraamatut; - koostab vajadusel õpilaste iseloomustusi kuid väljastab neid koolist ainult kooskõlastatult juhtkonnaga; - õppekäigu korraldamisel väljaspool kooli täidab vastava dokumendi vormi, millelel on osalejate nimed ning kinnitab selle kooli juhtkonna juures. Koolimajast lahkudes võtab klassijuhataja ühe eksemplari dokumendist kaasa, teise jätab õppetajate tuppa teadete stendile.
5.5. Kooli maine kujundamine	<p>Klassijuhataja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - on lojaalne oma koolile, juhtkonnale ja aineõpetajatele; - suunab oma õpilasi osalema kooli ühisüritustel; - kujundab õpilastes oma kooli tunnet; - tutvustab, milline on korrektne riietus.

4. ÕIGUSED

Klassijuhatajal on õigus:

- 4.1. teha kooli juhtkonnale ettepanekuid õppekasvatustöö paremaks organiseerimiseks;
- 4.2. külastada teiste õpetajate tunde vastavalt kokkuleppel tunniandjaga;
- 4.3. pöörduda nõupidamistega direktori asetäitja, kooli juhtkonna ja psühholoogi poole;
- 4.4. teha kooli juhtkonnale ettepanekuid õpilase tunnustamise, märkuste tegemise ja vanemate väljakutsumise kohta.

5.VASTUTUS

Klassijuhataja:

- 5.1. hoiab konfidentsiaalset infot;
- 5.2. on lojaalne tööandjale;
- 5.3. täidab käesolevas ametijuhendis temale pandud töökohustusi;
- 5.4. täidab õigesti ja õigeaegselt õppedokumentatsiooni;
- 5.5. vastutab õpilase turvalisuse eest klassikollektiivis;
- 5.6. vastutab õpilaste tervisekaitse ja õhutuse eest suurüritustel.

6.KVALIFIKATSIOONINÕUDED

- 6.1. Eriala, haridus pedagoogiline kõrgharidus või muu kõrgharidus õpetavas aines ja läbitud 160 tundi pedagoogikakursust.
- 6.2. Töökogemus: ei ole nõutud
- 6.3. Arvuti kasutamine: kesktase
- 6.4. Keeleoskus: üks võõrkeel suhtlustasandil.

7.ERINÕUANNE

Valmisolek vajaduse korral töötamiseks väljaspool ametlikku tööaega.

Haapsalu Põhikooli direktor:

Klassijuhataja:

Tutvunud: (kuupäev ja allkiri)

Lisa 2. Uurimuse küsimustik

Tere!

Olen Heli Esko, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia huvijuht-loovtegevuse õpetaja eriala 4.kursuse üliõpilane. Olen koostamas oma lõputööd, kus uurin klassijuhatajate arvamust noorsootöötajate kohta.

Küsimustik on anonüümne ning saadud tulemusi kasutatakse ainult antud uurimuse raames.

Küsimustikule vastamine võtab aega umbes 10 minutit.

Olen Teile vastamise eest väga tänulik!

Heli Esko

1. Märkige, millise klassi klassijuhataja te hetkel olete:

6. klass 7. klass 8. klass 9. klass

2. Kui kaua olete olnud klassijuhataja?

1.-5.aastat 6.-10.aastat 11.-15.aastat 16.-..... aastat.

3. Palun märkige, millised neist on teie arvates pigem klassijuhataja või pigem noorsootöötaja ja millised on mõlema osapoole ülesanded.

Tehke vastavasse lahtrisse "X".

Tegevus	Klassijuhataja	Noorsootöötaja	Mõlema ülesanne
Laste arengu suunamine			
Noore suunamine tunnivälisesse tegevusse			
Noore sotsiaalsete oskuste arendamine			
Õpikeskkonna loomine			
Noore jälgimine erinevates olukordades			
Endale koostöövõrgustiku loomine			
Noore nõustamine ning vajalikku			

tugisüsteemi suunamine			
Klassis/noorte grupis sõbralike suhete loomine			
Suhtlemine huvijuhiga, et ühendada omavahel noored ja noorsootöös pakutavad võimalused			
Info vahendamine õpilaste, kooli jt asutuste vahel			
Lapsevanematega suhtlemine			
Ennetustegevuste korraldamine			
Õpilastega projektides osalemine			
Noorteinfo kursis olemine, mis on mõeldud tema sihtrühmale			
Õpilaste juhendamine			
Noorte vajaduste välja selgitamine			

4. Kui tihti Teie täidate järgnevaid ülesandeid?

Hinnake kui sageli Te seda teete, mil 1 = mitte kunagi, 2 = vahel, 3 = tihti, 4 = igapäevaselt.

Õpilaste ettevõtlikkuse toetamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Osalusharjumuste kujundamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Klassi kaasamine neid puudutavates otsustes	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Eestvedamise toetamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Noorteinfot kasutama õpetamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Noore arengu suunamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Motiveerimine omaalgatuseks	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Koostöö teiste spetsialistidega	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Suhtlemine vanematega	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Klassis turvalise keskkonna loomine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Ennetustegevuste korraldamine erinevates valdkondades	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Noorteinfo kaardistamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Noorte sotsiaalsete oskuste arendamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐

Õpilaste vajaduste kaardistamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Õpilaste huvide välja selgitamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Sõbralike koostöösuhte loomine klassis	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Tunnivälise tegevuse organiseerimine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Õpilaste jälgimine tunnis ja ka vahetunnis	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Õpilaste tundma õppimine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Õpilaste suunamine tugisüsteemidesse	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Mitteformaalset õpet toetavate tegevuste kavandamine tunniväliseks ajaks	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Kogemuste ja saavutuste hindamine üheskoos noortega	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Omaalgatuse toetamine ja võimaluste loomine nende elluviimiseks	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Projektide planeerimine ja läbiviimine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Sündmuste korraldamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Õpikeskkonna loomine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐
Mitteformaalsel õppel põhinevate tegevuste korraldamine	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐

4.1. Tooge mõni konkreetne näide Teie tööst, kuidas mõnda eespoolt valitud ülesannet täidate või rakendate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Tooge välja 3 noorsootöötaja tööülesannet.

1.
2.
3.

6. Seletage järgmised mõisted:

Noortepoliitika -

Avatud noorsootöö meetod -

Võrgustikutöö -

7. Kes neist on teie hinnangul noorsootöötaja?*Tehke vastavate valikute ette "X".*

☐	aineõpetaja
☐	klassijuhataja
☐	huvikooli juht

☐	ringijuht
☐	huvijuht
☐	treener spordikoolis

8. Järjestage allolevast nimekirjast enda jaoks kolm olulisemat partnerit.*Järjestamisel nr 1 = esmane partner jne...*

☐	Noorsootöötaja Wiedemanni tn noortekeskuses
☐	Koolis töötav huvijuht
☐	(Projekt) laagri korraldaja
☐	Mõne noorteorganisatsiooni täiskasvanud noortejuht
☐	Läänemaa Rajaleidja Keskuse töötaja (karjäärinõustaja, noorteinfo spetsialist, psühholoog jt).

☐	Noorsootöötaja Kastani tn noortekeskuses
☐	Läänemaa Spordikooli treener
☐	Alaealiste komisjon
☐	Mitte keegi neist
☐	Keegi teine:

9. Milliseid järgmisi võimalusi olete oma töös klassijuhatajana kasutanud?*Valige teile sobivad variandid tähistades need "x".*

☐	Läänemaa Rajaleidja Keskuse karjääri nõustamisteenust
☐	Psühholoogi nõustamisteenust
☐	Õpilase suunamist kooli huviringi
☐	Õpilase suunamist mõnda huviringi Haapsalu linna toimivas noortekeskuses või huvikoolis (muusika-, kunsti-, spordi- vm kool)
☐	Projektides osalemist, mille taga on mõni noorsootööasutus
☐	Noortekeskuse ruumide kasutamist klassiga tunniväliseks tegevuseks
☐	Haapsalus linnas toimuva noorsootöö võimaluste kohta lisainfo saamist huvijuhilt

	Külastanud klassiga ennetustöö raames mõnda asutust
	Võtnud kontakti mõne asutusega, kus Teie klassi õpilane käib peale tunde, et saada lisainfot õpilase (arengu) kohta
	Ei ole ühtegi neist kasutanud
	Muu:

9.1. Kirjeldage, millist koostööd olete teinud klassijuhatajatöös, lähtudes eelmise küsimuste valikutest?

(Näiteks kui olete külastanud mõnda asutust, siis millist ja miks; millise tegevuse tarbeks olete kasutanud noortekeskuse ruume; miks ja millist lisainfot olete uurinud huvijuhilt, millist teenust kasutanud Läänemaa Rajaleidja Keskuses jne...)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tänan vastamast!

SUMMARY

THE OVERLAPPING WORK DUTIES OF CLASS TEACHERS AND YOUTH WORKERS

When children start school, their class teacher is the one who will guide their development. The aim of the work of youth workers is the same. So they both have a great responsibility for the development of the young.

The problem discussed in this research paper is to what extent are the class teachers aware of the similarities of their work duties and activities with the ones of youth workers.

The aim of the research is find out the overlapping work duties of the 6th to 9th grade class teachers and youth workers, and the possibilities and actual situation regarding cooperation between them.

To resolve the problem and to achieve the goal, I have set the following research questions:

1. What knowledge do class teachers have about youth work and the youth workers?
2. What kind of points of contact with youth workers do class teachers see in their activities?
3. How much and in which areas do class teachers cooperate with the youth workers?

The research reveals that the class teachers do not know the specific youth work vocabulary and they do not see themselves as youth workers. In their opinions, youth workers are those working in youth centres or as hobby group teachers. However, class teachers are able to describe youth worker's work duties.

By analyzing the results, I found that the main overlapping work duties of class teachers and youth workers lie in tasks such as guiding the development of the young, teaching young people to use the information, networking and the development of social skills. Class teacher do not identify themselves as youth workers, but they complete a many tasks, which are also the work duties of a youth worker.

Class teachers would like to cooperate primarily within the school, and see the leisure-time manager as their main cooperation partner in youth work activities. Secondly the class teachers prefer to visit other institutions in the course of preventive work. Within this study, it could be said that the teachers use other possibilities of cooperating with youth workers more rarely.

In conclusion, I can say that, in the perception of the class teachers of the 6th to 9th grades of the specific city, the overlapping work duties of youth workers and class teachers are directing the development of the young, teaching them to use information, networking and developing social skills. Class teachers also perform more specific duties of a youth worker, but in such cases the proportions and frequency of performing these duties is much lower. As possibilities for cooperation, the class teachers mainly see the areas and people closes to them at school – the leisure-time manager, hobby group teachers, psychologists.

LIHTLITSENTS

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Heli Esko**,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose, "**Klassijuhatajate ja noorsootöötajate tööülesannete kokkulangevused**", mille juhendaja on **Tiia Pedastsaar**,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'is kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **19.05.2016**